

సంగీత జగద్గురు

(303)

శ్రీ తాయిగురూజ కీ రసులు

(తృతీయ సంపుటము)

సంకలనము :

భావరాచు నరసింహరాఘు

(కొత్త
ప్రాణి)

శ్రీ. శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజ మప్రమేయం
సీతాపతిం లఘుకులాన్నాయ రత్నదీపం
అజానుబాహు చుచ్చిందదాయతాజ్ఞం
రామం విశాఖ వినాశకరం నమాసు.

1/6. 2/4/29

ప్రతమ ముద్రణ : 1985

ముద్రణ : శ్రీ వేణు ప్రైస్, మచిలిపుట్టం

వెల : రూ. 5-00

శ్రీ వేణు పుష్టిష్టర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మచిలి పట్టు 0 - 521 001

మనవి

వార్షిక, వ్యాసుడు, జయదేవుడు, పోతన మన్నగు మహానీయులు భారతవని ప్రస్తుతమెనర్చిన బ్యాపిపుంగవులు. కావేరి తీరమున జన్మించి వేలకొలది తెలుగు కీర్తనలను రచించిన శ్యాగరాజు యా బ్యాపిపరంపరలోనివాడు. ఈ మహానీయుడు భక్తిమూర్ఖును దోధించుటకు సంగీత సాహిత్యములను దెండించిని మేళవించి తన కీర్తనలను చక్కని జాతీయముగు తేఱ తెలుగు భాషలో ప్రాసాదియున్నాడు. ఈ కీర్తనలను ఎందరో సంగీతోపాసకులు శ్రవణపేయముగా గానము చేసి తమ జీవితములను ధన్య మొనరించుకొనిసారు.

శ్యాగరాజు రచించిన వేలకొలదిగల కీర్తనలలో మనకు ప్రస్తుతము కొన్నివందలు మాత్రము లభ్యమగుచున్నావి. వాటిలో బహుళ ప్రభారము సంధి సర్పసామాన్యముగ సంగీత కచేరీలలో గానము చేయబడి ముఖ్యమగు కీర్తనలను కొన్నిచీని చేర్చి ప్రథమ, ద్వితీయ సంపుటములగ ప్రచురించినాము. అ సంకలనములు బహుళ ప్రభారము నందినివి.

ఇప్పుడు అట్టివే మరికొన్ని కీర్తనలను సేకరించి తృతీయ సంపుట ముగ పెలవరించు చున్నాము. అంధ రసభలోకము ఈ గ్రంథమునుకూడ ఆదరించగలదని ఆశించున్నాము.

భావరాజు నరసింహరావు
సంకలన కర్త

కీర్తనల అక్షారాదిక సూచిక

సంఖ్య	కీర్తన	రాగము	తాళము	పుటు
1.	అతడే ధస్యాడురా	కాపి	చాపు	11
2.	అపరాధముల మాన్మి	దర్శారు	జంప	26
3.	అన్యాయము సేయకురా	కాపి	ఆది	30
4.	అమ్మ రావమ్మ	కళ్ళాణి	జంప	53
5.	అప్ప రామ భక్తి	పంతువరాళి	రూపక	66
6.	ఇలలో ప్రషాతార్తి హరుదమచు	అలాజ	ఆది	6
7.	ఇంతకన్న తెల్పి తరమా	సావేరి	చాపు	75
8.	ఎవరికై యవతార మెత్తితివో	దేవమనోహరి	చాపు	18
9.	ఎందుకో నీ మనము కరుగదు	కళ్ళాణి	ఆది	25
10.	ఎటూ దౌరికితివో రామ	వనంత	ఆది	43
11.	ఎంత రానీ తన తెంత పోనీ	హరికాంభోఛి	దేశాది	44
12.	ఎందుకు పెద్దలవలె	శంకరాభరణము	దేశాది	52
13.	ఎదుట నిలిచితే	శంకరాభరణము	ఆది	53
14.	ఏహిత్రా ఇగదీశ	సారంగ	చాపు	4
15.	ఏ మానతచ్చేవో	కహన	రూపక	24
16.	ఏమి నేరము నమ్మ బ్రోవ	శంకరాభరణము	ఆది	28
17.	ఏమని వేగింతునే	హూసేని	ఆది	40
18.	ఏమందునే విచిత్రమును	ప్రీమణి	ఆది	45
19.	ఏ పాపము చేసితిరా రామ	అలాజ	త్రైపుట	54
20.	ఏమి చేసితేనేమి	తోషి	చాపు	56

	21. ఏ వరమడుగుదూరా	కళ్యాణి	ఆది	76
	22. ఒకసారి మాడగ రాదా	కలాపతి	ఆది	22
	23. ఉరాజీవాక్ ఉరహాపులు జూచే	అరభి	చాపు	57
	24. కరుజాజలధే దశరథే	నాదనామక్రియ	ఆది	1
	25. కనుగొను సౌఖ్యము	నాయకి	రూపక	13
11	26. కదలేవాషు కాదే రాముడు	నారాయణగోళ	ఆది	21
26	27. కంటజాడుమీ ఒకసారి	వాచస్పతి	దేశాది	46
30	28. కములా ప్రతల కలశాలివంద్ర	బృందావన సారంగ	ఆది	64
53	29. కదతీరరాదా మనస్సా	తోడి	దేశాది	68
68	30. కరుణ జూదవచ్చు	తోడి	ఆది	77
6	31. కారు వేఱులు నీకు నరి	కళ్యాణి	ఆది	17
75	32. గిరిపై నెలకొన్న రాముని	కహన	ఆది	46
18	33. గీతారమ సంగీతానందము	సురబీ	దేశాది	22
25	34. చేతులార శృంగారము	ఖరహరప్రియ	ఆది	70
48	35. చేరరావదేమిరా రామయ్య	రీతిగోళ	దేశాది	72
44	36. తనవారి తనము లేదా	బేగద	దేశాది	29
52	37. తవదాసోహం తవదాసోహం	పున్నాగవరాణి	ఆది	39
58	38. తలి దంటులు గల పేరుగాని	బిలహంన	ఆది	80
4	39. తులనీ బిల్వముల్లికాది	కేదారగోళ	ఆది	36
24	40. తులనీదళముచే	మాయా మాశవగోళ	రూపక	87
28	41. తోలి జన్మమన చేయు	బిల్లరి	జంప	28
40	42. దశరథనందన దానవమర్ణ	అళావేరి	ఆది	27
45	43. దరిద్రావు లేక వేదితే	సావేరి	దేశాది	34
54	44. దయ జాడుట కిది వేళరా	గానవారథి	ఆది	35
56	45. దశరథే దయాకరథే	కోకిలప్రియ	దేశాది	58
	46. నన్న బ్రోవనీకింత తామనమా	అభోగి	దేశాది	28

47. నను బ్రోవకను విడువనురా	శంకరాభపంచు	చాపు	59
48. నా దాచిన మాట	జనపంజని	చాపు	31
49. నామ పుసుములచే హూటించే	శ్రీరాగము	దేశాది	75
50. నిన్నే నెఱనమ్మినానురా	పంతువరాణి	రూపక	33
51. నిన్ను పాసి మెటు ఇందురో	బిలహంన	ఆది	41
52. నిను వినా సుథముగాన	తోడి	రూపక	59
53. ని న్నవలసిన దేమి రాము	కళ్యాణి	చాపు	71
54. నీ భక్తి భాగ్యసుధానిది	జయమునోహరి	రూపక	13
55. నీ చుట్టుఘోషు జూవవే	కములామనోహరి	ఆది	64
56. నీ చిత్తము నిర్మలము	ధన్యాసీ	చాపు	69
57. నెవయంచరా నా పైని	సింహావాణి	దేశాది	21
58. నే పొగడకుంచే	చెళ్యతోడి	జంప	32
59. పలుకు కండ చక్కెరను గేరునే	నవరన కన్నద	దేశాది	20
60. పరావు నీ కేలరా రాము	కిరణావఃి	దేశాది	31
61. పరితాపము గనియాచిన	మనోహరి	రూపక	33
62. పాపి రమారమజ	వరాణి	ఆది	66
63. పొయపొయ్యెని ప్రీరముని	తోడి	చాపు	60
64. చాలే చాలేందు భూషణే	రీతిగోళ	ఆది	6
65. భజన నేయవే మనస్సా	కళ్యాణి	రూపక	14
66. భక్తి భిన్న మియ్యువే	శంకరాభరణము	రూపక	15
67. భజరే భజ మానసరామం	కన్నద	చాపు	62
68. మదిలోన యోచన పుట్టెడా	కోలాహల	దేశాది	17
69. మాటిమాటికి దెల్పువలెనా	మోహన	చాపు	28
70. మురిపెము కలిగె కదా రామా	ముఖారి	ఆది	2
71. ముద్దమోము ఏలాగు	మూర్యకాంత	ఆది	8

72.	ముచ్చుట బ్రిహ్మదులకు దోరకనా	మధ్యమావతి	ఆది	4
73.	మేరునమాణికీ వరద	మాయమాళవగంళ	దేశాది	20
74.	మోసపోకు వినవే	గోళిపంతు	ఆది	74
75.	యజ్ఞాదులు సుఖమనువారికి	జయమనోహరి	ఆది	14
76.	రఘునాయక నీ పాదయుగ	హంసద్వని	దేశాది	40
77.	రఘునందన రాజమోహన	శుద్ధసావేరి	దేశాది	47
78.	రఘురఘు రారా	శంకరాభరణము	ఆది	63
79.	రఘువరు నమ్మి మరవతగునా	పంతువరాళి	ఆది	73
80.	రామనామం భజరె	మధ్యమావతి	ఆది	11
81.	రామ కోదండరాము	శ్రైరపి	ఆది	23
82.	రామ రామ రామ సీతారాముజ	పూనేని	రూపక	29
83.	రామచంద్ర నీ దయ	సురటి	దేశాది	35
84.	రామ నమ్మి బ్రోవ	హారి కాంబోజి	రూపక	36
85.	రారా రఘువీర వెంటరారా	అతాజి	ఆది	42
86.	రామా నిను నమ్మినవారము	మోహన	ఆది	43
87.	రాగ రత్నమాలికచే	రీతిగోళ	రూపక	48
88.	రామ సీతారామ రాము	శంకరాభరణము	ఆది	55
89.	రాము కథాయధారణిషాన	మధ్యమావతి	దేశాది	80
90.	రూకులు పదినేలున్న	దేశతోడి	ఆది	73
91.	లలితే శ్రీప్రవృథ్యై శ్రీమతి	శ్రైరపి	ఆది	8
92.	లావజ్యరామ కన్నులార	పూర్వపుష్టము	రూపక	19
93.	లాలి లాలీ యని యూచేరా	హరికాంబోజి	ఆది	38
94.	లాలి యూగవే హూ పాలి నైవమా	సీలాంబరి	రూపక	38
95.	వరాలందు కొమ్మని	ఘూర్ణి	ఆది	48
96.	వరు రాగల యజ్ఞాలు తామనుచు	చెంచుకాంబోజి	దేశాది	61

97.	వద్దనే వారు లేరు	పఱ్పుళప్రియ	ఆది	68
98.	విడ జాలదురా నామనసు	జనరంజని	ఆది	72
99.	విదచు సేయవే నన్ను	ఫరహరి ప్రియ	ఆది	52
100.	వేరెవ్వరే గతి	సురటి	దేశాది	16
101.	ఇవే పాహిమా మంబికే	క్షాయిణి	ఆది	49
102.	శ్యామసుందరాంగ	ధన్యాసి	రూపక	16
103.	శ్రీ నారద : నాద సరసీరుహు	కానద	రూపక	2
104.	శ్రీ తులశమ్మి : మా యింట	దేవగాంధారి	ఆది	37
105.	శ్రీ ప్రపియ సంగితోపాసన	అణాళ	ఆది	50
106.	శ్రీ రఘువరాప్రమేయ	కాంబోజి	ఆది	62
107.	శ్రీరామ జయరాము	మధ్యమావతి	ఆది	67
108.	సంగీతశాత్ర్వజ్ఞానము	ముఖారి	దేశాది	9
109.	సంచేహమును దీర్ఘవయ్య	రామప్రియ	దేశాది	19
110.	సంవిరిలోన చౌకచాలదయెనా	ఖిన్నవడ్చమ	దేశాది	50
111.	స్కృంజేసుఖమురామనాము	జనరంజని	దేశాది	63
112.	సారమేగానియన్యమార్	పంతువరాళి	చపు	9
113.	సీతామనోహరశ్యంగారచేథర	రామమనోహరి	ఆది	41
114.	సుంచరతరందేహంవందేహం	పంతువరాళి	ఆది	51
115.	సాగనుజూడదరమా	కన్నడగోళ	రూపక	79

సంగీత జగద్గురు

శ్రీ త్యాగరాజ కీర్తనలు

1

నాథనామక్రియ రాగము — అది తాళము

ప. కరుచా జలధే దాశరథే

కమసీయానన సుగుణిధే

॥క॥

చ. నీ మయమేగా నిలను

నేమని నే దూరుదును

॥క॥

నిజదాసుల యనుభవ మొకటి

నిను తెలియని జనమత మొకటి

॥క॥

వలచుచు నామము జేయుదురే నిను

దలచుచు ప్రోద్దు పోగొట్టుదురే

॥క॥

సుకృతము లొప్పగింతురే నీ

ప్రకృతిని దెలిసి యేగింతురే

॥క॥

మనసారగ బూడింతురే నిను

మాటి మాటికి యోచింతురే

॥క॥

నిను గనులను కన కోరుదురే నవ

నిధు లబ్చిన సుఖమును కోరరే

॥క॥

1.-iii

2

త్యాగరాజ కీర్తనలు

నీ వన్ని టయని పలుకుదురే

నీవే తానని కుల్ముదురే

॥క॥

తమలో మెలగుచు నుండురే

తారకరూపుని కందురే

॥క॥

భాగవత ప్రపోదహిత రామ

భావుక త్యాగరాజనుత

॥క॥

2

కావడ రాగము — రూపక తాళము

ప. శ్రీ నారద ! నాద పరసీరుహ భృంగ ! శుభాంగ

॥త్రీ॥

అ. దినమానరక్షక ! జగదీశ ! భేష సంకాశ !

॥త్రీ॥

చ. వేదజనిత వరచీణానాదన తత్వజ !

భేదకర త్రితాపరహిత భేచరవినుత !

యాదవకులజాప్త ! నదా మోదహృదయ ! ముసివర్య !

త్రీద ! త్యాగరాజవినుత ! త్రీకర ! మాం పాలయ ॥త్రీ॥

3

ముఖారి రాగము — అది తాళము

ప. మురిపెము గలిగె గదా రామ న

న్నునినుత కరివరద త్రీరామ

॥ము॥

అ. పరమపురుష జగదీశ వరమృదు

భాష సుగుణమజీకోశ నీకు

॥ము॥

త్యాగరాజ కీర్తనలు

3

ప. ఈదులేని మలయమారుతముచే
గూడిన కావేరి తటమందు
మేడల మిద్దెలతో శ్మంగారము
మించు సదనములలో
వేడుచు భూసురు లగ్నిహోప్తులై
వేదఫోషములచే నుతియింప
జూడు శివుడు గోరు యోగ్యమైన
సుందరమగు పురము దొరికె ననుచు
సకల సుగంధరాజ సుమములు
సంలితమగు కోకిలా నాదమ్ములు
శకముఖ సనకాదుల సుతమైన
సురతచుపులు గలిగి
నికటమందు వాణి కొలువ సురపతి
సిలమణినిభకరీర నేడు
ప్రకటమైన నవరత్నాలుచిత హ
టకమంటపవాసము గలిగ ననుచు
ఈ మహాలో సాగసైన చోళ
సీమయందు వరమైన పంచనదవర
ధాముని చెంతను వసించుటకై
సీమది నెంచగ
కామజనక త్యాగరాజ సన్నత
నామ పవనతనయ విధృతచరణ

॥ము॥

॥ము॥

4

త్యాగరాజ కీర్తనలు

శైమముగ వరిలునట్టి పురమున సీతా
భామ సౌమిత్రి ప్రక్క గౌలిచెదరని

4

సారంగ రాగము — చాపు తాళము

ప. ఏహి త్రిజగదీశ శంభో మాం పాహిం పంచనదీశ
ఇ. వాహిసీశ రిపునుత శివసాంబ
దేహి త్వదీయ కర్బావలంబమ్
చ. గంగాధర ధిర నిర్జర రిపుపుంగవ సంహార
మంగళకర పురభంగవిధృత సుకు_
రంగాపు హృదయాబ్జబ్ధంగ శుభాంగ
వారణాజీనచేల భవసీరథితారణ సురపాల
ప్రకూర లోకాభ్ర నమికరణ శుభ్ర శ_
రీర మామకాఘపార పరాత్మర
రాజశేఖర కరుణాసాగర నగరాజుత్తుజూ రమణ
రాజరాజ పరిపూజితపద త్యాగ_
రాజరాజ వృష్టరాజుధిరాజ

5

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము

ప. ముచ్చుట బ్రహ్మాదులకు దొరకునా
ముదితలార జూతము రారె

త్యాగరాజ కీ రసలు

5

అ. పచ్చని దేహిని పరమ పావనిని
సార్వతిని దలచుచును హరు డేగెడు

॥ము॥

చ. చల్లరే వేల్పులరీతి విరుల కర
పలవములను తళుక్కునుచు బిరుదు
లెల్ల మెరయ నిజభుక్తులు హాగడగ
ఉల్లము రంజిల్ల
తెలని మేనున నిండు సొమ్ములతో
మత్తెహారములు మరి శోభిలగ

చలనివేళ సకల నవరత్నపు

పల్లకిలో వేంచేసి వచ్చు

॥ము॥

హితమైన సకల సైవేద్యంబుల సం_
మతమున అదుగుడుగు కారగింపును
మితములేని యుపచారములతో
నతి సంతోషమున సతతము జ_

ప తపముల నొనరించు

నత జనుల కథ్యిష్టము లవ్యారిగ

వెతకి యొనగుడు సనుచు పంచవదీ_

పతి వెడలి సొగసుమిరగ వచ్చు

॥ము॥

భాగవతులు హరినామకీర్తనము

బాగుగ సుస్వరములతో వింత

రాగములను యాలాపముచేయు వై-

భోగములను జూచి

6

త్యాగరాజ కీ రసలు

నాగభూషణదు కరుణానిధియై
వేగము సకల సుజనరక్షణమున
జాగరుకుడై కోర్కెల నొసగు
త్యాగరాజు తా ననుచును వచ్చు

॥ము॥

6

అహా రాగము — అది తాళము

ప. ఇలలో ప్రణతార్తిహరు డనుచు పే
రెవ రిడిరే శంకరు డని నీ

॥కీల॥

ప. దలచి కరగి చిరకాలము పదమున
దండమిడిన నాయెడ దయలేదాయె

॥ఇ॥

చ కరచరణముగము నొసలు భుజములు
ధరణిసోక ప్రముక్కగలేదా?
శరణనుచును మొరలిడ లేదా? పం_
చనదిశ త్యాగరాజనుత నీ

॥కీ॥

7

తీతిగౌళ రాగము — అది తాళము

ప. బాలే బాలేందు భూషణి
భవరోగశమని

॥బా॥

అ. ఫాలలోచని త్రీధర్మసంవర్ధని
సకలలోకజనని

॥బా॥

త్యాగరాజ కీ రసలు

7

చ. శిలే నను రక్షింపను జూ_
గేలే పరమపావని సుగుళ_
జాలే నతజనపరిపాలన
లోలే కనకమయ ను_
చేలే కాలవైరికి ప్రియమైన ఇ_
లూలవై యిందు వెలసినందుకు త్రీ
లలితే నీ తనయుడని నను గు_
కాలుగా పిలువవలెనమ్మ_
సాకే నకల నిగమవన సం_
చారే చపలకోటి నిభ శ_
కీరే దేవతాంగన పరి_
వారే పామరజన_
దూరే కీరవాణి త్రీ పంచవదవుర వి_
హరివై వెలసినందు కిక నా
సేర కోటులనెల సహించి
గారవింపవలెనమ్మ శివే
రామే ప్రణత్తార్థహరాభి_
రామే దేవకామిని ల_
లామే త్యాగరాజ భజన స_
కామే దుర్జనగళ_

8

త్యాగరాజ కీ రసలు

భీమే నా మనసున నీ చరణముల నదా_
నేమముతో పూజసేయ నీ త్రీ
రామ సోదరివై వెలసిన త్రీ
శ్యామలే ధర్మ సంపర్ణి

||బా||

8

ష్రీ రవి రాగము — అది తాళము

ప. లలితే త్రీప్రవృద్ధే త్రీమతి
లావణ్యనిధిమతి ||ల||
అ. తెలివిని వరిల్ల త్రీ తపసీరవగర నిలయే
చ. తెలియని బాలుడగాదా? అంబ
తెలివి సీసామ్మగాదా?
చలముసేయ మరియాదా?
వేల్లని మాటలు బలగైరాదా?
బ్రహ్మచువా రిలను లేక
జూచిచూడక పరాకా?
యా సుజనుల వేడగలేక
నే దామడ సీవేగతి గాక
కన్నతల్లి శుభవదనే మి_
యన్నదయకు పాత్రుడనే
తిన్నగ శరణము జొచ్చితినే
త్యాగరాజ మానన సదనే

||ల||

||ల||

||ల||

సంగీత జగద్గురు

శ్రీ త్యాగరాజ కీర్తనలు

1

నాథనామక్రియ రాగము — అది తాళము

ప. కరుణా జలధే దాశరథే

కమనీయానన నుగుణనిధే

॥క॥

చ. నీ మయమేగా నిలను

నేమని నే దూరుదును

॥క॥

నిజదానుల యనుభవ మొకటి

నిను తెలియని జనమత మొకటి

॥క॥

వలచుచు నామము జేయుదురే నిను

దలచుచు ప్రోద్దు పోగోటుదురే

॥క॥

సుకృతము లొప్పగింతురే నీ

ప్రకృతిని దెలిసి యేగింతురే

॥క॥

మనసారగ బూజింతురే నిను

మాటి మాటికి యోచింతురే

॥క॥

నిను గనులను కన కోరుదురే నవ

నిధు లబ్ధిన సుఖమును కోరరే

॥క॥

2

త్యాగరాజ కీర్తనలు

నీ వన్ని ఉయని పలుకుదురే

నీవే తానని కుల్యుదురే

॥క॥

తమలో మెలగుచు నుండురే

తారకరూపుని కందురే

॥క॥

భాగవత ప్రపంచహీత రామ

భావుక త్యాగరాజనుత

॥క॥

2

కావడ రాగము — రూపక తాళము

ప. శ్రీ నారద ! నాద సరసీరుహ భృంగ ! శుభాంగ

॥త్రీ॥

అ. దీనమానరక్షక ! జగదీశ ! భేష సంకాశ !

॥త్రీ॥

చ. వేదజనిత వరపీఠానాదన తత్త్వజ !

భేదకర త్రితాపరహీత భేచరవినుత !

యాదవకులజాప్త ! సదా మోదహృదయ ! మునివర్య !

త్రీద ! త్యాగరాజవినుత ! శ్రీకర ! మాం పాలయ

॥త్రీ॥

3

ముఖారి రాగము — అది తాళము

ప. మురిపెము గలిగ గదా రామ స

న్నునినుత కరివరద శ్రీరామ

॥ము॥

అ. పరమపురుష జగదీశ వరమృదు

భాష నుగుణమజికోశ నీకు

॥ము॥

త్యాగరాజ కీ రసలు

3

చ. ఈదులేని మలయమారుతముచే
గూడిన కావేరి తటమందు
మేడల మిద్దెలతో శృంగారము
మించు సదనములలో
వేడుచు భూసురు లగ్నిహోప్రత్తుతై
వేదఫోషములచే నుతియింప
జూడ తివుడు గోరు యోగ్యమైన
సుందరమగు పురము దొరికె ననుచు
సకల సుగంధరాజ సుమములు
సులలితమగు కోకిలా నాదమ్ములు
శుకముళ సనకాదుల నుతమైన
సురతరువులు గలిగి
సికటమందు వాణి కొలువ సురపతి
సీలమచేనిభశరీర నేడు
ప్రకటమైన నవరత్నాఖచిత హ
టకమంటపవాసము గలిగే ననుచు
ఈ మహిలో సాగసైన చోళ
సీమయందు వరమైన పంచనదపుర
ధాముని చెంతను వసించుటకై
సీమది నెంచగ
కామజనక త్యాగరాజ సన్నుత
నామ పవనతనయ విధృతచరణ

॥ము..॥

॥ము..॥

4

త్యాగరాజ కీ రసలు

క్షేమముగ వరిలునట్టి పురమున సితా
భామ సౌమిత్రి ప్రక్క గౌలిచదరని

4

సారంగ రాగము — చాపు తాళము

ప. ఏహి త్రిజగదీశ శంభో మాం పాహిం పంచనదీశ

ఉ. వాహినీశ రిపునుత తివసాంబ

దేహి త్వదీయ కరాజ్జావలంబమ్

చ. గంగాధర థిర నిరర రిపుపుంగవ సంహార

మంగళకర పురభంగవిధృత సుకు_

రంగాపు హృదయాబధ్యంగ శుభాంగ

వారణాజినచెల భవనిరథితారణ సురపాల

ప్రకూర లోకాభ సమాకరణ శుభ్ర శ_

రీర మామకాఘపార పరాత్మపర

రాజ శేఖర కరుణాసాగర నగరాజూత్తు జా రమణ

రాజరాజ పరిపూజితపద త్యాగ_

రాజరాజ వృష్టరాజాధిరాజ

5

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము

ప. ముచ్చేటు బ్రిహ్మదులకు దొరకునా

ముదితలార జూతము రారె

A.

త్యగరాజ కీ రసలు

5

అ. పచ్చని దేవీని పరమ పావనిని
సార్వతిని దలచుచును హరు డెగడు

॥ము॥

చ. చలరే వేల్పులరీతి విరుల కర
పల్లవములను తళుక్కునుచు బిరుదు
లెల్ల మెరయ నిజబ్ధక్కలు పొగడగ
ఉలము రంజీల
తెలని మేనున నిండు సొమ్ములతో
మలైహరములు మరి శోభిలగ
చలనివేళ సకల నవరత్నపు
పలకిలో వేంచేసి వచ్చు

॥ము॥

పొతమైన సకల నైవేద్యంబుల సం_
మతమున అడుగడుగు కారకింపుచు
మితములేని యుపచారములతో
నతి సంతోషమున సతతము జ_

ప తపముల నొనరించు

నత జనుల కభీష్టము లవ్యారిగ
పెతకి యొనగుడు సనుచు పంచనది_
పతి పెడలి సొగుమింగ వచ్చు
భాగవతులు హరినామకీర్తనము
బాగుగ సుస్వరములతో వింత
రాగములను యాలాపముచేయు వై_
భోగములను జూచి

6

త్యగరాజ కీ రసలు

నాగభూషణదు కరుణానిధియై
వేగము సకల సుజనరక్షణమున
జాగరూకుడై కోర్కెల నొసగు
త్యగరాజు తా ననుచును వచ్చు

6

అతాం రాగము — అది తాళము

ప. ఇలలో ప్రణతార్తిహరు డనుచు పే
రెవ రిడిరే శంకరు డని నీ
ప. దలచి కరకి చిరకాలము పదమున
దండమిడిన నాయెడ దయలేదాయె
చ కరచరణయుగము నొసలు భుజములు
ధరజిసోక మ్రొక్కుగలేదా?
శరణనుచును మొరలిడ లేదా? పం_
చనదిశ త్యగరాజనుత నీ

7

రితిగౌళ రాగము — అది తాళము

ప. బాలే బాలేందు భూషణి
భవరోగశమని
అ. ఛాలలోచని త్రిధర్మసంవరని
సకలలోకజనని

త్యగరాజ కీ రవలు

7

చ. శీలే నను రక్షింపను జా_
గేలే పరమపావని సుగుళ_
జాలే నతజనపరిపాలన
లోలే కనకమయ ను_
చేలే కాలవైరికి ప్రియమైన ఇ_
లాలవై యిందు వెలసినందుకు త్రీ
లలితే నీ తనయడని నను గు_
కాలుగా పిలువవలెనమ్మ_
సారే సకల నిగమవన సం_
చారే చపలకోటి నిభ శ_
రీరే దేవతాంగన పరి_
వారే పామరజన_
దూరే కీరవాణి త్రీ పంచనదపుర వి_
హరివై వెలసినందు కిక నా
సేర కోటులనెల్ల సహించి
గారపింపవలెనమ్మ శివే
రామే ప్రషత్తా ర్తిహారాభి_
రామే దేవకామిని ల_
లామే త్యగరాజ భజన న_
కామే దురనగణ_

॥బా॥

త్యగరాజ కీ రవలు

8

భీమే నా మనసున నీ చరణముల నదా
నేమముతో పూజజేయ నీ త్రీ
రామ సోదరివై వెలసిన త్రీ
శ్యామలే ధర్మ సంవరని

8

శైరవి రాగము — ఆది తాళము

ప. లలితే త్రీప్రవృద్ధ త్రీమతి
లావణ్యనిధిమతి

అ. తెలివిని పరిలు త్రీ తపసీరనగర నిలయే

చ. తెలియని బాలుడగాదా? అంబ
తెలివి నీసామ్మగాదా?
చలముసేయ మరియాదా?
చేలుని మాటలు బల్గురాదా?
బ్రోచువా రిలను లేక
జూచిచూడక పరాకా?
యూ సుజనుల వేడగలేక
నే దాసుడ నీవేగతి గాక
కన్న తలి శుభవదనే మిా_
యన్నదయకు పాత్రుడనే
తిన్నగ శరణము జొచ్చితినే
త్యగరాజ మానస నదనే

త్యాగరాజ కీర్తనలు

9

ముఖారి రాగము — దేశాది తాళము

ప. సంగితశాస్త్ర జ్ఞానము సారూప్య సాఖ్యదమే మనసా ॥పం॥

అ. శృంగార రసాచ్యాభిలసార పూర్తిత రామకథానందాభియత

॥పం॥

చ. ప్రేమభక్తి సుజనవాత్సల్యము
త్రీముద్రమావర కట్టాక్షము
నేను నిష్ట యశోధన మొసంగునే
నేర్చుగలు త్యాగరాజు నేర్చున

॥పం॥

10

వంతవరాళి రాగము — బాపు తాళము

ప. సారమేగాని యన్యమార్గ విచార మేటికే? ఓ మనసా

॥సా॥

అ. వారు పీరు దెలియలేక బల్కు వార్తలు విన నేలే? రామనామము

॥సా॥

చ. మారకోటిలావణ్ణడైన రఘు పీరుని నామనుధారనమును సారెకు బానము జేసి జగద్విషార్థుడైన వెలయు నారాయణ

10

త్యాగరాజ కీర్తనలు

నారాయణ యనుచును వారము

శరదంబుద నిభుడో శ్రీ

నారదముని వల్మికజాతునికి

గూరిమి నువదేశించలేదా

వరమపావనుని శరణాగతజన్మ

పరిపాలన బిరుదాంకుని సీతా

వరుని నామనుధారప పానము

నిరతమును జేసి హరి హరి

హరి యనుచు సంతతంబును

సరియులేని కీర్తి గాంచి దేహము

పరవశంబు జెంది శుక్రబ్రహ్మ

పరీక్ష్మత్తు కొసగలేదా? వాదా

సామగానలోలుడో రజితకిరి

ధాముడైన త్యాగరాజశివు డతి

నేమముతో నామమృత పానము

యేమరకను జేసి రామ రామ

రామ యనుచు సతతము

త్రీమదాదిగౌరికి శృంగారికి

యూ మహిమల నా రహాయముల నతి

ప్రేమను యువదేశించ లేదా?

త్యాగరాజ కీర్తనలు

11

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము	
ప. రామనామం భజరే మానస	॥రా॥
చ. దొంగరీతి తిరుగంగ నేల త్రీ	
రంగని పదముల కౌగిలించుకొని	॥రా॥
ఎక్కడైన హరి యొక్క డనుచు ముది	
వక్కడనముగని సోక్కె సంతతము	॥రా॥
ఎందుబోక రాకేందుముఖుని నీ	
యందు జూచి ఫలమందుకోర త్రీ	
దేహమెత్తి సందేహపడక వై-	
దేహి భాగ్యమా దేహి దేహి యని	॥రా॥
సాధు సజ్జనులు బోధచేత భవ	
బాధ మానవలె సాధకంబతో	
రాగరహిత జనభాగదేయని వి-	
నా గతియొవ్వరే త్యాగరాజనుత	॥రా॥

12

కాపి రాగము — చాపు తాళము

అతడే ధన్యుడురా ఓ మనసా	॥అ॥
అ. సతతయాన సుతధ్వతమైన సీతా—	
వతి పాదయుగముల సతతము స్నేరియించు	॥స॥

12

త్యాగరాజ కీర్తనలు

చ. వెనుకదీక తనమనసు రంజిలగ
ఘనమైన నామకీర్తన పరుడైనట్టి
తుంబురువలె తన తుంబుబట్టి ద—
యాంబుథి సన్నిధానంబున నట్టియించు
సాయకు సుజనుల బాయకు తాను ను—
పాయమును ప్రొద్దు హాయిగ గడిపిన
ఉల్లప తాపము చలజేసి యన్ని
కల్లంనుచు యెంచి సల్లాపమున నుండు
కరివరదుని తత్వమెరుగను మరిగించు
ఆరిషడ్వగ్రములందు బరవలేక దిరుగు
ఆరిని మరియు బ్రివృత్తిని ఊలగించు
కీర్తి గర్భిన రామమూర్తిని నెఱ నమ్ము
కలగని జని విప్రకులమున జన్మించి
నిలవర మగు ముక్కిఫలమును జేకొన్న
కర్మన్నిమడైన ధర్మశీలుడైన
శర్మ రామనామ మర్మము దెలిసిన
కాసుపీసముల కోసము యాసతో
వేసము ధరియించి మోసము జెందని
అందముగా నామ మందరు జేసిన
సుందర రామునియందు లక్ష్మీము జెట్టు

త్యాగరాజ కీర్తనలు

13

ఇన్నిపాటులకు సర్వోన్నతమో నుఖ—
మన్న యనుభవించు కొన్నవా డెవడో
రాజన జనులతో దా జత గూడక
రాజీలు శ్రీ త్యాగరాజనుతుని నమ్ము

॥౩॥

॥౪॥

18

సాయకీ రాగము — రూపక తాళము

ప. కనుగొను సౌఖ్యము
కమలజుకైన గలునా?

॥కై॥

అ. దనుజవైరి యగు రాముని
దయ గలిన నతని వినా

॥కై॥

చ. తను వోషచో మన పొకచో
దగిన వేషమొకచో నిడి జనుల సేచు వారికి
జయమోనే ? త్యాగరాజు

॥కై॥

14

జయమనోహరి రాగము — రూపక తాళము

ప. నీ భక్తి భాగ్య నుధా
నిధి నీ దేదే జన్మము ?

॥నీ॥

అ. భూభారముగాని నుర
భూనుర్లై జనించిన

॥నీ॥

14

త్యాగరాజ కీర్తనలు

చ. వేదోక్తంబో కర్మము
వెతగలు గతాగతమో
నాదాత్మక త్యాగరాజ
నాథా ప్రమేయ ! సదా

15

జయమనోహరి రాగము — అది తాళము

ప. యజారులు సుఖమను వారికి సము—
లజానులు గలరా? ఓ మనసా !
అ. నుజాన చరిద్ర పరంపరు ల—
సురచితులు జీవాత్మ హింసగల
చ. బహు జన్మంబుల వాసనయుత్తై
అహి విషమ విషయాకృషులై
బహిరాననులై త్యాగరాజు
భజియించు శ్రీరాముని దెలియక

16

క్షోణి రాగము — రూపక తాళము

ప. భజనసేయవే మనసా!
పరమభక్తితో
అజర్ఘదాయులకు భూసు
రాదుల కర్మదైన రామ

త్యాగరాజ కీ రనల

15

చ. నాదప్రణవ స్తుప్వర
వేదవర శాంత్ర పురా—
ఛాది చతుషపికళల
భేదము కలిగే
మోదకర శరీరమెత్తి
ముక్కి మార్గమును దెలియని
వాదతర్వమేల శ్రీ
మదాది త్యాగరాజనుతుని

17

శంకరాభరణ రాగము — రూపక తాళము

ప. భక్తి బిచ్చ మియ్వే
భావుకమవు సాత్మీక

॥భ..॥

అ. ముక్కి కథిల శక్తికి త్రి
మూర్తుల కతి మేల్చై రామ

॥భ..॥

చ. ప్రాణము లేనివానికి బంగారుపాగ చుట్టి
ఆణి వజ్రజ్ఞాపణ మురమందు బెట్టు రీతి
జాణలకు బురాఛాగమశాంత్ర వేదజపప్రవసంగ
త్రాణ గలి యేమి ? భక్తత్యాగరాజనుత రామ

॥భ..॥

16

త్యాగరాజ కీ రనల

18

ధన్యాసి రాగము — రూపక తాళము

ప. త్యాగము సుందరాంగ
సకల శక్తియు నీవేర
అ. తామసరహిత గుణసాంగ్రద
థరసు వెలయు రామచంగ్రద
చ. దుష్టదనుజ మద విదార
శిష్టజన హృదయ విహోర
ఇష్టదైవము నీవేర
యిలను త్యాగరాజు వేర

19

సురటి రాగము — దేశాది తాళము

ప. వేరెవ్వరేగతి ?
వేమారులకు సీతాపతి
అ. ఈరేడు లోకముల కా
ధారుడవగు నిను వినా
చ. బృందారకాది మునిబృంద శుక సనక న—
నందన శ్రీ నారదారవిందోద్భవ పు—
రందరులకు శ్రీ త్యాగరాజనికి నిను వినా

20

క్ష్యాఖ రాగము — అది తాళము

ప. కారు వేల్చులు నీకు సరి	॥కా॥
అ. కారుకు జిలకరసంబా—	
కంతరమైనటు గాని తృగుఢా—	॥కారు॥
చ. దివటికి దీపము రీతి	
కావేటికి కాలువలరీతి గాని	॥కా॥
తమ్మువైరికి దారకల రీతి	
కమ్మువిల్లనికి కాంతి నరులరీతి గాని	॥కా॥
సాగరానికి సరస్సురీతి	
త్యగరాజవినుత ధరలో నీకు సరి	॥కా॥

21

కోలాహల రాగము — దేశది తాళము

ప. మదిలోన యోచన పుట్టులేదా ?	
మహరాజ రాజేశ్వరా !	॥ము॥
అ. పది వేసములలో రామవేసము	
బహు బాగనుచు గోరు నన్ను బ్రోవ	॥ము॥
చ. ఇట్టివేళ నీ కెట్టు తోమనని	
ఇలాలితో ముచ్చటాడెదు ? నా—	
రట్టు నీ మనసు కెట్టు తోచెనో	
రక్షించుటకు త్యగరాజనుత	॥ము॥

3-iii

22

దేవమనోహరి రాగము — చాపు తాళము

ప. ఎవరికై యవతార మెత్తితివో	
ఇప్పడైన దెలుపవయ్య రామయ్య నీ	
అ. అవనికి రమ్మని పిలిచిన మహరా—	
జెవడో వానికి మ్రొక్కెద రామ	
చ. వేదవర్ణనీయమో నామముతో	
విధి రుద్రులకు మేల్కొయగు రూపముతో	
మౌదసదనమగు పటుచరితముతో	
మునిరాజవేషియో త్యగరాజనుత	

23

సూర్యకాంత రాగము — అది తాళము

ప. ముద్దుమోము ఏలాగు చెలంగెనో ?	
మును లెటుల గని మోహించిరో ?	
అ. కద్దనుచును జిరకాలము హృదయము	
కరకి కరకి నిల్చువారి కెదుట రాముని	
చ. మనసు నిర్మలమగు భూసుర కృతమో	
మంచి పూజాఫలమో తోలుతటి తపమో	
మననిభదేవుని జనన స్వభావమో	
ధనపతి సభుడైన త్యగరాజార్థితుని	

24

చాప్పెయి రాగము — దేశాది తాళము

- ప. సందేహమును దీర్ఘవయ్య
సాకైతనిలయ రామయ్య ||నం||
- అ. నందార్చిత పదయుగములు మేలో
నాగరికమగు పాదుకాయుగములు మేలో ||నం||
- చ. వరమౌను లెల్ల చరణంబులను
ప్యారియింప నీదుపద మొసంగెనె
భరతార్చునచే పాదుకలు
ధరణి నిన్నానగె త్యగరాజబాగ్యము ||నం||

25

పూర్వషడ్చమ రాగము — చూపక తాళము

- ప. లావణ్యరామ కన్న
లార జూడువే అతి ||లా||
- అ. శ్రీవనితా చిత్త కుముడ
శీతకర శతానవ్యజ ||లా||
- చ. నీ మనసు నీ నొగను
నీ దినును వేరే
తామనమత దైవమేల
త్యగరాజనత దివ్య ||లా||

26

మాయామాశవగోళ రాగము — దేశాది తాళము

- ప. మేఘమహానథిర ! వరద ! రఘు
పీర ! జూతాము రారా మహా
అ. సారసార ఓయ్యారపు నడలను
సీరదకాంతిని నీ తీవిని మహా
చ. అలకల ముదును తిలకపు తీరును
తశుకు జెక్కులచే దనరు నెమ్మామును
గళమున శోభిల్లు కనక భూషణముల
దాట దుర్మానవ త్యగరాజార్చిత

27

సవరసకన్నద రాగము — దేశాది తాళము

- ప. పలుకు కండచక్కెరను గేరునే
పణతులారా ! చూడరే
అ. కొలువుకూటమునను గొలుచువారిని
బిలచి దాశరథి ప్రేమవింగ బలిక
చ. సురల కామినీమణుల గాన మా_
దరణ నాలకించుమను శృంగా_
ర రసయు క వార రమణ లాడజూచి_
సరస త్యగరాజునితోను బొగడే

నారాయణగోళ రాగ — ఆది తాళము

- ప. కదలే వాడుకాడే రాముడు
కథలెన్నో కలవాడే
॥క॥
- అ. మొదలే తానైనాడే తుద
మొదలే లేనివాడైనాడే
॥క॥
- చ. కల్పన లెన్నడులేదు సం
కల్పములే కలవాడు శీఘ్ర
తల్పశయనుడే వాడు శ్రీ
త్యగరాజనుత్తడైనాడే
॥క॥

సింహపాణీ రాగము — దేశాది తాళము

- ప. నెనరుంచరా నామైని చాల
నీ దాసుడను కాదా? శ్రీరామ
॥నో॥
- అ. పనకాది యోగిబృంద వంద్యపాద
సాకేతవాస సద్భుత్కవిష
॥నో॥
- చ. తల్లి దండ్రి గురు దైవము నీవని
తఱమగాను నిన్నను నమ్మియన్ననే
దలడిలుచుండ దరిచూపవేమి
త్యగరాజ పరిపాల సుగుణశీల
॥నో॥

- పురటి రాగము — దేశాది తాళము
- ప. గితారము సంగితానందము
నీ తాతున జూడరా ఓ మనసా
- అ. సీతాపతి చరచాబ్జము నిడుకొన్న
వాతాత్మజనికి బాగ దెలుసురా
- చ. హరి హర భాస్కర కాలాది కర్మము
లను మతముల మర్కముల నెఱింగిన
హరి వరరూపుడు హరహాయ వినుతుడు
వర త్యగరాజ వరదుడు సుఖిరా

కలావతి రాగము — ఆది తాళము

- ప. ఒకసారి జూడగరాదా ?
- అ. శుకమానసార్చుతపాద ! నదా
శుదాంతరంగ ! ముదంబుతో
- చ. వరులైన దిగీశులు చంద్రవిభా
కర మానివరాదులు శ్రీరామ నీ
కరుచాకటూషముచేత వెల
సిరే గాని త్యగరాజన్నత

3 2

త్తై రవి రాగము — అది తాళము

ప. రామ కోదండరామ

రామ కల్యాణరామ

॥రా॥

ప. రామ సీతాపతి రామ నీవేగతి

రామ సీకుప్రొక్కితి రామ నీచేజీక్కితి

॥రా॥

రామ సీకెవరు జోడు రామ క్రీగంట జూడు

॥రా॥

రామ నేను సీవాడ రామ నాతో మాటూడు

రామనామవే మేలు రామచింతనే చాలు

॥రా॥

రామ సీవు నన్నెలు రామ రాయడే చాలు

॥రా॥

రామ సీకొకమాట రామ నాకొకమూట

॥రా॥

రామ సీపొటేపాట రామ సీబొటేబాటు

॥రా॥

రామ నేనెందైనను రామ వేరెంవలేను

॥రా॥

రామ యొన్నడైనను రామ బాయగలేను

॥రా॥

రామ విరాజరాజ రామ ముఖజితరాజ

॥రా॥

రామ భక్తసమాజ రష్టీత త్యాగరాజ

3 3

చిలహారి రాగము — రుంప తాళము

ప. తొలిజన్మమున జేయు

డుడుకు దెలిసెను రామ

॥తొ॥

అ. ఘలమేమో యరచేతి

పుంటి కదమువలెనా

॥తొ॥

చ. రాగిపైరులచెంత రమ్యమో వరిమొలక
రాజీలు నేర్చునటురా ?
నాగశయన ! త్యాగరాజు పాపముతోను
నామ పుణ్యము చెలగునా ? నేను

॥తొ॥

3 4

శహస రాగము — రూపక తాళము

ప. ఏ మానతిచ్చే వో ఏ మెంచినావో

॥ఏ॥

అ. నా మాటలు వినవో రామ నా తల్పూలేమో

॥ఏ॥

చ. యశమూయువు సద్ధుక్కియు ఏకాంత చిత్తము
సుశరీర మొసంగే భాసుర త్యాగరాజనుత

॥ఏ॥

3 5

రీతి గౌళ రాగము — దేశాది తాళము

ప. చేరరా వదేమిరా ? రామయ్య

॥చే॥

అ. మేరగాదురా యిక మహా

మేరుధీర ! శ్రీకర !

॥చే॥

చ. తల్లిదండ్రి లేని బాల తన నాథు గోరు రీతి
పలుమారు వేడుకొంటే పాలించరాదా ?

వలచుచు నేను సీదు వదనారవిందమును

దలచి కరగగ జూచి త్యాగరాజనుత

॥చే॥

3 6

క్ష్యాథి రాగము — అది తాళము

ప. ఎందుకో నీ మనసు కరగదు?

యేమి సేరమో తెలియ

॥ఎం॥

అ. ఎందు జూచినగాని దశరథ

నందనుగా భావించిన నామై

॥ఎం॥

చ. సుముఖులైన యా లోకులు నన్న-

సూయలచే జూచెదరు

విముఖులై యెంతటి వాడని బహు-

విధముల దూరెదరు;

సముఖమునకు యోగ్యుడు గో-

డని మతి జూడగ సెంచెదరు;

గమకమును రక్షించెంపారలు

గారని నిస్నే కోరిన నామై

॥ఎం॥

ధన తనయ కళ్తాదుల జూచి

తమదని వ్రథమసెదరు;

వెనుక ముందు తెలియని యా

ధనికుల వెంబడి తిరిగెదరు;

ఇనకుల జలనిధిసోమ రామ న-

న్నిటుల సేయక నీ వెయ్యారు

మనవులడుగు నామైని కరుణతో

మన్మించి కాపాడుము రామ

॥ఎం॥

రాగరహిత! శ్రీరామ ఇంత ప_
రాకు జేయక శర_

ఛాగతవత్సల! నమ్మితి తారక
నామ! పరాత్మర!

త్యాగరాజవ్యాధయ సదనుడని య_
త్యంతము వేడితిరా; నీ

వే గతియనుచు రేయబగలు వే_
యివేల మొరలు బెట్టిన నామై

॥ఎం॥

3 7

చర్చారు రాగము — రుంప తాళము

ప. అపరాధముల మాన్మి ఆదుకోవయ్య

॥అ॥

అ. కృపజూచి బ్రోచితే కీర్తి కలదిక సీకు

॥అ॥

చ. అత్యంత మత్స్యరమదాంధుడై సజనుల
నిత్యకర్మములవలె నిందించుకొన్న నా

॥అ॥

మామవారల కెదుట నొక్కి జపితుడైతి
యోచించ సీపాదయుగళ ధ్యానములేని నా

॥అ॥

సేణజనులనుగూడి వీచాడితీనిగాని

త్రైప్రాణపీతగుణకథల బల్గైలైనైతి నా

॥అ॥

ప్రాణపీతగుణకథల బల్గైలైనైతి నా

॥అ॥

శరణబొచ్చిన నన్ను కరుచెంచవే రామ
వర త్యాగరాజనుత వశముగాదిక నాకు

॥అ॥

38

అసాధేరి రాగము — ఆది తాళము

ప. దశరథనందన దానవమర్థన
దయయా మాం పాపో

॥ద॥

చ. చాలును మాయాజాలము చేయ
జాలును తోయజాలయా రాయ

॥ద॥

మనసున నారీమఱులను గోరి
జనులతో జేరి జెప్పు నీదారి

॥ద॥

ధనికుని నెంచి తనుపును బెంచి
వనితలి గాంచి వదరుదు పొంచి

॥ద॥

నే పరదేసి నేర్పున గాసి
బాపవే డాసి పావను జేసి

॥ద॥

సర్వము నీవు సారెకు రావు
గర్వములు లేవు గ్రగుత్తన బ్రోవు

॥ద॥

వలచితి నీలవర్ష సుళిల
చలమిక నేల ? స్వామి నే తాళ

॥ద॥

పాగరశయన సారపనయన
త్యాగరాజావన తారకసుగుణ

॥ద॥

39

ఆభోగి రాగము — దేశాది తాళము

ప. నన్ను బ్రోవ నీ కింత తామసమా ?
నాపై నేరమేమి బల్ముమా

॥వ॥

అ. చిన్ననాడే నీచెలిమి గలుగ గోరి
చింతించలేదా శ్రీరామ

॥వ॥

చ. నిజదాసవరులగు తమ్ములతో
నీవు బాగ బుట్టగలేదా ?

గజరాజవక్షక తనయులను
గని పెంచలేదా త్యాగరాజనుత

॥వ॥

40

శంకరాభరణ రాగము — ఆది తాళము

ప. ఏమి నేరము నన్ను బ్రోవ ?

ఎంత భారము నావల

॥వ॥

అ. సామజరాజ వరదుడని మునుల
సత్తీర్తి గల్లలేదా ? నాపై

చ. దీనబంధువని దేవదేవు డన -
మాన ఘనుడని ధర్మత్తు డనుచును

జానఘనులు గుణగానముసేయ బి -
రాన జాడవు త్యాగరాజార్థిత నాపై

॥వ॥

44

కిరణవళి రాగము — దేశాది తాళము
ప. పరాకు నీ కేలరా రామ !

॥ప॥

అ. చరాచరముల వసియించే యో
సారసాఛా ! నా పనులంటే యా

॥ప॥

చ. పురాణ శబరి యొసంగిన యటు నే
భుజించుకొన్న శేషమా రామ !
ధరాతలమున గుహలనివలె పత్ర-
తల్పుమొనర్చితినా ? శ్రీ త్యాగరాజు
త్వా

॥ప॥

45

జనరంజని రాగము — చాపు తాళము

ప. నా డాడిన మాట నేడు తప్పవలదు
నా తండ్రి ! శ్రీరామ

॥నా॥

అ. ఏడాదినాటుగ ఎడబాయనివాని
పోడిమిగ గాపాటుమనని చిన్న

॥నా॥

చ. తలకు వచ్చిన బాధ తలపోగకు సేతు
వలచి నమ్మిన వాని వలలోన డగులుడు
ఇల భక్తిసాగర మిదజేతునని
తలబోసి బలిగైపే త్యాగరాజార్చిత

॥నా॥

46

దేశ్యతోడి రాగము — యుంప రాగము

ప. నే పొగడకుంటే నీకేమి కొదవో ?

నీ మనసు దెలిసె గదరా ఓ రామ

॥నే॥

అ. ప్రాపుగల శుక సనక ప్రపోద నారద
పరమేశ రుద్రాది భక్తు లర్చింపగ

॥నే॥

చ. భుజియింప బెట్ట పతి, బుధులు సామాజికులు
భుజియింప సోదరులు పవనసూను
డజ బిడ్డొజాది సురలాప్తులైనారు ; నీ
రజనయన శ్రీ త్యాగరాజనుత ! బాలడగు

॥నే॥

47

మోహన రాగము — చాపు తాళము

ప. మాటే మాటికి దెల్పువలెనా ? ముని
మానసార్చితచరణ రామయ్య నీతో

॥మా॥

అ. సూటే కొక్కుటే మాట చాలదా ?
నాటే మొదలుకొని సాటిలేని నీతో

॥మా॥

చ. పంకజవదనా పరస్వినోద !
సంకటములను వేగమే దీర్ఘరాదా ?
శంకరప్రియ సర్వాంతర్యామి గాదా ?
ఇంక నామది నీకు తెలియగలేదా ?

కరుణాసాగర పరిపూర్ణ నీకు
నరి వేట్టులు లేరనుచు నీవరకు
మొరబెట్టిన నామై యేల పరాకు
నరులు జూతురు భాండమున కొక్కు మెతుకు ॥మా॥
శృంగారశేఖర ! నురవైరి రాజ
భంగ సుజనహృత్తుగ్రముద రాజ !
మంగళకరరూప ! జితరతిరాజ !
గంగాజనక పాలిత త్యగరాజ . ॥మా॥

48

మనోహరి రాగము — రూపక తాళము

- ప. పరితాపము గని యాడిన -
ఆ పలుకుల మరచితివో ॥నా॥
అ. సరిలేని సీతతో సరయూమధ్యంబున నా ॥ప॥
చ. పరమగు బంగారువోడను మెరయుచు పదిపూటలమై
కరుణించెద ననుచు క్రేగనులను త్యగరాజుని ॥ప॥

49

పంతురావు రాగము — రూపక తాళము

- ప. నిన్నె నెఱనమ్మినానురా ;
ఓ రాము రామయ్య ॥ని॥

5.iii

ఆ. అన్ని కల్లమనుచు నాడి పాడి వేడి
పన్నగశయన ! నే చిన్నతనమునాడే
చ. వేదశాప్త పురాణ విద్యలచే భేద
వాదములు దీరస భ్రమనేవారల జూచి
భోగముల కొఱకు భువిలో రాజనమున
యాగాదు లొనరించి యలయవారల జూచి ॥ని॥
శ. జన్మమున నిన్ను రాజిషేసికో లేక
రాజీలరని త్యగరాజవంర్య రాఘవ ॥ని॥

50

సాపేరి రాగము — దేశాది తాళము
ప. దరిదాపు లేక వేడితే
దయ రాదేమో త్రీరామ ॥ద॥
అ. కరి ధనములు గలిగితే
కరుణించి బ్రోతువేమో ॥ద॥
చ. అలనాడు నిరరవైరి బా
జుని జూచి బ్రోచితివిగాని
వలచి పదముల నమ్మితే
వర మిా దోచెనా ? త్యగరాజు ॥ద॥

51

సురటి రాగము — దేణది తాళము

- ప. రామచంద్ర నీదయ
రామ యేల రాదయ ||రా||

అ. కామకోటి సుందరా ! కరధృతమందర !
ప్రేమవీర ముండర బిలువరాక యుందురా ? ||రా||

చ. కానునంబు తాపమో కై కమాది కోపమో ?
నేను సేయు పాపమో నీకు శక్తి లోపమో ? ||రా||

ఆడదన్న మోపమో అలనా డుపాసమో
మేడలేని వాసమో మేము సేయు వేపమో ||రా||

కల లెన నేయమూ ? కంటె నీకు హోయమూ ?
తలడిల న్యాయమూ ? త్యాగరాజ గేయమూ ||రా||

52

గానవారిధి రాగము — అది తాళము

- ప. దయజూచుట కిది వేళరా ; దాశరథి ॥దీ||

అ. భయవారణ మృగేశ జలజో
ద్భువార్తిహర ! మంజులాకార నను ॥దీ||

చ. మును నీ వానతిచ్చిన
పను లాసగొని నే—
మనసారగ నిదానముగ న—
శ్రీనాను వరత్యాగరాజు ప్త నను ॥దీ||

53

పూర్తికాంభోజి రాగము — రూపక వాళ్ల..

- ప. రామ నన్న బ్రోవ రా - వేముకో లోకాభి ॥రా॥

ఆ. చీమలో బ్రహ్మలో శివకేశవాదులలో
ప్రేమమిం మెలగుచుండే బిరుదువహించిన సీతా ॥రా॥

చ. మెప్పులకై కన్న తావు నప్పుబడక విఱవీర
తప్పుపనులు లేకయుండే త్యాగరాజవినుత సీతా ॥రా॥

54

కేదారగోళ రాగము — జీరి వ్వాచు.

- ప. తులనీ బిల్వ మర్కొది జలజ నుమ పూజల

గుర్తించే తు ॥

- అ. జలహాన సనకాది కరార్చిత !
జలదాభ ! మనాభ ! విభాకర హృ-
జీలేశ హరిషాంక సుగంధ

చ. ఉరమున ముఖమున శిరమున భుజమున
కరమున నేత్రమున చరణయుగంబున
కరుణతో నెవరుతో పరమానందముతో
నిరతమును త్రీ త్యాగరాజు నిరుపాధికుడై

ర్ప 5

- మాయమాకవగోళ రాగము — రూపక తాళము
 ప. తులసీదళములచే సంతోషముగా బూజింతు ॥తు॥
- అ. పలుమారు చిరకాలము పరమాత్మని పాదములను ॥తు॥
- చ. సరసిరుహ పున్నాగ చంపక పాటుల కురువక
 కరపీర మలికా సుగంధరాజ సుముముల్
 ధర నివి యెఱకపర్యాయము ధరాత్మని సాకేత—
 పురవానుని శ్రీరాముని వరత్యాగరాజనుతుని ॥తు॥

ర్ప 6

- దేవగంధారి రాగము — ఆది తాళము
 ప. శ్రీ తులశమ్మ ! మాయింట నెలకొనవమ్మ
 ఈ మహిని నీ సమాన మెవరమ్మ ? బంగారు బొమ్మ ॥శ్రీ॥
- చ. కరకు సువర్ణపు పొమ్ములు బెట్టి
 సరిగె చీర ముద్దుగురియగ గట్టి
 కరుణజాచి సిరులను యెడిగట్టి
 వరదుని కరమునను బట్టి ॥శ్రీ॥
- ఉరమున మత్యపునరు లసియాడ
 సురతరణలు నిన్నుగని కొనియాడ
 వరమును లష్టదిగికులు వేడ
 వరదుడు నిను ప్రేమ జూడ ॥శ్రీ॥

- మరువక పారిజాత సరోజ
 కురువక వకుళ సుగంధరాజ_—
 వరసుమములచే త్యగరాజ_—
 వరద ! నిను పూజసేతు ॥తీ॥

ర్ప 7

- పారికాంభోజి రాగము — ఆది తాళము
 ప. లాలి లాలి యని యూచేరా వన_—
 మాలి మాలిమితో జూచేరా ॥రా॥
- చ. దేవ దేవ యని బిలిచేరా మహాను_—
 భావ భావమున దలచేరా
 రామ రామ యని బలికేరా ని_—
 పొడ్కమ కామరిపునుత రారా
 కోరి కోరి నిను కొలిచేరా మాయ_—
 దారి దారి సద్గుజనరా
 రాజ రాజ యని పొగడేరా త్యగ_—
 రాజ రాజయని ప్రమేక్షురా ॥రా॥

ర్ప 8

- సీలాంబరి రాగము — రూపక తాళము
 ప. లాలి యూగవే మా_ పాలి దైవమా
 అ. లాలి యూగవే నును_గాలి దిండు పాన్నుపైని ॥రా॥

చ. సమైన వేడుక మిర తమ్ములతోను
కమ్మని విడ మొసగు యా జనకాత్మజతోను
బొమ్మ దేవర తండ్రి భూమిశులతోడను
సమైతమున త్యగరాజు పన్నుతి సేయగ

॥లూ॥
॥లూ॥

5 9

పున్నగవరాళి రాగము — అది తాళము
ప. తపదాసోహం తపదాసోహం తపదాసోహం
దాశరథే ॥తు॥

చ. పరమ్మదుభాష విరహితదోష
నరవరవేష దాశరథే ॥తు॥
సరసిజనేత్ర పరమపవిత్ర
సురపతిమిత్ర దాశరథే ॥తు॥
నిన్న కోరితిరా నిరుపమశూర
నన్నెలుకోరా దాశరథే ॥తు॥
ఘనసమనీల మునిజనతాల
కనకదుకూల దాశరథే ॥తు॥
ఘనవిని వినుమా మరవసమయమా
ఇనకులధనమా దాశరథే ॥తు॥
ధర నీవంటి దైవము లేదంటి
శరణనుకొంటి దాశరథే ॥తు॥
అగమవినుత రాగవిరహిత
త్యగరాజనుత దాశరథే ॥తు॥

6 0

హంసధ్వని రాగము — దేశాది తాళము
ప. రఘునాయక ! నీపాదయుగ
రాజీవముల నే విడజాల ; శ్రీ
అ. అపుజాముల బారద్రోలి న_
న్నాదరింప నీవే గతిగాఢ ? శ్రీ
చ భవసాగరము దాట లేక సే
బలుగాసిబడి నీ మరుగు జేరితిని
అవనిజాధి పార్శ్వితరష్టక
అనందకర ! శ్రీ త్యగరాజనుత

॥ర॥

॥ర॥

॥ర॥

6 1

హుసేని రాగము — అది తాళము
ప. ఏమని వేగింతునే శ్రీరామురామ
అ. ఏమని వేగింతు నెంతని సైరింతు
నా ముద్దదేవుడు నను బాసె నయ్యయోగ్
చ. పాలించి లాలించి పలుమారు గాగిలించి
తేలించి నను పరదేశి సేయ దోచెనో
ఆడిన ముచ్చట నాదంతరంగము నిండ
సీమ లేదని యుంటి నిందాక సరివారిలో
ఎడబాయక త్యగరాజు నేలు శ్రీహరిని తొల్లి
బడలిక లార్చు నా చెయబట్టినది తలచుచు

॥ఏ॥

॥ఏ॥

॥ఏ॥

॥ఏ॥

॥ఏ॥

త్యాగరాజ కీ ర్తనలు

6.2

రామవనోహరి రాగము — ఆది తాళము

ప. సితామనోహర ! శృంగారశేఖర !

అ. వాతాళనారివరవాహన ! వారిజాసనాది
వందితపద

చ. తొలిజన్మములను జేసిన హృజా-
థలమో ? లేక సీదు కట్టాడ్-
బలమో ? నీవాడను నే నని లోకులు

బల్గ్రాగా ధన్యుడవైతని

దీనలోకసంరక్షక దైవా-

ధీనముగా నీరూపము నాదు

మానసాబమున నాటియండగ నే

నెంతటి భాగ్యశాలినో

దిటుతనమును భుక్తి సిరపో-

ల నటుగా త్రీరామ యెన్నటికి

గట్టిగాను త్యాగరాజని చేయి

బట్టి రక్షించి మేలుకోవయ్యె

41

॥నీ॥

॥నీ॥

॥నీ॥

॥నీ॥

6.3

బలహంన రాగము — ఆది తాళము

ప. నిన్నబాసి యెఱులుందురో ! నిర్కులాత్ములో

జనులు

॥నీ॥

6-iii

42

త్యాగరాజ కీ ర్తనలు

అ. అనఘ ! నువ్వు అమరవరేణ్య !

సనకశరణ్య ! సత్కారుణ్య !

॥నీ॥

చ. కనులకు చులువ చెవుల కమ్మతము
విను రసనకు రుచి మనసుకు సుఖము
తనువుకు యానందము గలజేసే
త్యాగరాజహృదామ ! పూర్ణ కామ !

॥నీ॥

6.4

ఆతాళ రాగము — ఆది తాళము

ప. రారా రఘుబీర వెంట రారా తోడు

॥రా॥

చ. అనుదినమును నిను మనసున కనుగొని
అనందమాయె దయాళో

॥రా॥

సకల సుజనుల గొలుచు సన్నిధి గని

వెల్లనాయె దయాళో

॥రా॥

పలువిధ చెడు దుర్మీషయచయము తెడు

బాయ నాయె దయాళో

॥రా॥

తొడరి యదుగ కిది బుది సం

తోసమాయె దయాళో

॥రా॥

సుముఖమును తిలకము చెలగగ గని

సాక్ష్మాయె దయాళో

॥రా॥

కవగొని భవమున పారలక నీ దే

కార్యమాయె దయాళో

॥రా॥

త్యాగరాజ కీర్తనలు

43

దశరథతనయ ! శుభచరిత పాలిత
త్యాగరాజ దయాకో

॥రా॥

65

వసంత రాగము — ఆది తాళము

- ప. ఎట్లా దొరికితివో ? రామ తన
||కె||
- అ. చుట్టారగడియ దోషకు నాదు
పట్టాభిమానము తేకుండగ
||ఎ||
- చ. పాద మహిమో పెద్ద లాశిర్వాద బలమో, నుస్వరపు
నాదఫలమో త్యాగరాజభేదహర శ్రీనాథ తన
||ఇ||

66

మోహన రాగము — ఆది తాళము

- ప. రామూ నిను నమ్మినవారము
గామూ సకలలోకాభి
||రా||
- అ. పామరజనమార వరగుణమృఛా—
పాంగ శుభాంగ మునిహృదజబ్రుంగ
||రా||
- చ. వాలాయముగాను రాను జూ—
గేల సుగుణ శ్రీదశరథ నృ—
పాల హృదయానందకర ! శ్రీ
లోల పాల వెలయు మిక
ఛాలలోచన హృద
యాల యాప్తజనపాల కనకమయ—

44

త్యాగరాజ కీర్తనలు

చేల యిక పరాకేల యిప్పడు ము—
మ్మైల సీదుమన సేల రాదు
||రా||

నీవే గతియంటిని గాని
నే వే తేమి యొరుగను ముందర

రావే నీ పదపంకజభ కీ
నీవే భావజారినుత

దేవ సీదు పదసేవాఫలము మము
గాపునే పతిత_

పావన త్రిదశనాథనీయ ముని_
జీవనానికము బ్రోవవేల శ్రీరామ

||రా||

ధారాధరనిభదేహ జనా—
ధారా దురితోఘు జలద స_

మిఱా త్యాగరాజహృదయా—
గార ! సారహీన సం_

సారమందు వేసారి నిన్ను మన_
సార నమ్మకాన నేరలేని నే—

నూరక యిక విచారమందుటకు
వేరగాదు శ్రీరామ

||రా||

67

పరికాంబోజి రాగము — దేశాది తాళము

- ఎంత రానీ తనకెంత పోసి నీ
చెంత చిడువజాల శ్రీరామ
||ఎ||

త్యాగరాజ కీర్తనలు

45

అంతకారి నీ చెంతజేరి, హనుమంతుడై
కొలువ లేదా

॥ఎం॥

శేషుడు శివునికి భూమిడు లక్ష్మిజ
వేషియై వెలయలేదా

॥ఎం॥

శీఘ్రుడు మానివరిష్టుడు గోపు వ
సిముడు హీతుడు గాలేదా

॥ఎం॥

నరవర సీకై సురగణమును దా

॥ఎం॥

నములై కొలువ లేదా

॥ఎం॥

అగ్రమోక్తమగు నీ గుణములః త్రీ
త్రీత్యాగరాజు బాఢగలేదా

॥ఎం॥

68

త్రీమణి రాగము — అది తాళము
విమందునే విచిత్రమును, ఇలలోన మనుజులుఁడే ॥దే॥
నీ మంత్రమహోమ నెరుగలేక
సామాన్యులై బల్మేరు నీతో ॥ఏ॥
తామసంబుచేత తత్త్వము బలుకుమ
కామదాసులై కరుణమాలి మదిని
భూమి పంచరించి పొట్ట నింపుమను
తామె పెద్దలట త్యాగరాజనుత ॥ఏ॥

46

త్యాగరాజ కీర్తనలు

69

వామప్రతి రాగము — దేశాది తాళము

కంటుజూడుమిం ఒకపారి క్రీ

॥గం॥

బంటుడై వెలయు బాగుగాని తప్పు

॥గం॥

తంటులై మానుకొన్న నన్ను క్రీ

అలనాదు సౌమిత్రి పాదసేవ

చెలరేగి సేయువేశ సీతతో

పలికి చూచి నంత పులకాంకితుడై

॥గం॥

పరగినయటు త్యాగరాజుని క్రీ

70

శవస రాగము — అది తాళము

గిరిపై నెలకొన్న రాముని

॥గిరి॥

గురితప్పక గంటి భద్ర

పరివారులు విరి సురటులచే నిల-

॥గిరి॥

బడి విసరుచు కొసరుచు సేవింపగ

పులకాంకితుడై యానందాత్మ

॥గిరి॥

పుల నింపుచు మాటలాడవలెనని

కలువరించగ గని పదిపూట లంపై

॥గిరి॥

గాచెద నను త్యాగరాజ వినుతుని

త్యగరాజ కీర్తనలు

71

దేశకోది (వరా) రాగము — జం నె శాము
నే పొగడకుంటే నీ కేమి కొదవో
నీ మనసు తెలిసెగదరా ఓరాము
ప్రాపుగల శుక పనక ప్రఫోద నారద
పరమేశ రుద్రాది భక్తు లర్చింపగ
భజియింప బెట్టు సతి బుధులు సాంఘాజికులు
భజియింప సోదరులు పవనసూను
దజు బిడోజాది సురలాష్టులైనారు నీ
రజనయన శ్రీ త్యగరాజనుత బాలుడగు

47

॥నే॥
॥నే॥
॥నే॥
॥నే॥

72

కుఢసాపేరి రాగము — దేశాది శాము
రఘునందన భ్రాజమోహన !
రఘుయింపవె నా మనసున
నగజానిలజ నారదాది పూ—
న్నాళీక నివాసుడైనగాని శ్రీ
చిత్తమందు నిన్నుంచి ప్రేమతో
జింతించు సద్భుతుల
నుత్తమోత్తములంచు నాముది
నుంచి పూజించలేదా
తుత్తరంబు దీర్ఘ కారణబు నీవే
తాళజాల నిక త్యగరాజనుత

॥ర॥
॥ర॥
॥ర॥

48

త్యగరాజ కీర్తనలు

73

... రీతిగోళ రాగము — శూపక శాము
రాగరత్న మాలికచే
రంజిలుసటు హరిశత్త
బాగ సేవించి నకలు
భాగ్య మందుదాము రారే
వైగమషటాచ్ఛత్త పురా—
ఛాగమార్ద సహితమట
యోగివనులు ఆనందము నొందే సన్మార్గమట
భాగవతోత్తములు కూడి పాడే కీర్తనములట
త్యగరాజు కడతేర తారకమని చేసిన శత
॥ర॥
॥ర॥

74

ఘూర్జరి రాగము — ఆది శాము
వరా లందుకొమ్మని నాయిందు
వంచన సేయుట న్యాయమూ
మరాసురవినుత రామ నామన
ను భక్తినే కోరియండగ నను
మనసున నిజముగ నమ్మిన వారి
మనసు కొంచ ఫలమాసించరా—
దనుచు మనుని జేసిన నీ బిరుదుకు
కనక కశిపు నుతుడు సాష్టిగాదా

॥వ॥

త్యగరాజ కీరతమ

49

అవివేకముతో తెలిసు తెలియకను
భరసుభముల కాసీంబినగాని
ద్రువమైన ఘలమొనగు నీ శక్తికి
ద్రుష్టుడు సాక్షిగాదా రామ నను
చరావరాత్మక సురపూజిత ఇక
పరాకు లేకను సతతము నీ ద-
య రావతె ననుచు కోరిన త్రీత్యా-
గరాజనిపై కృపలేక నను

॥వ॥

7 5

కల్యాణి రాగము — అది తాళము

ఓవే పాపీమూ మంబో

॥శి॥

క్రితఫలదాయకి

కవేరజోతీర్తిరవాసిని

॥శి॥

కాత్యాయని ధర్మసంపదని

ప్రభావమో నీ ప్రభావము మహ-

ముభావురాత్రైన భారతకి బౌగ-

డ భారమైయండ భావజారా-

తిభామ! నేనెంత భాగ్యదాయకి

కమలార్థ మిది శకికలాధరీ ముప-

వలారి మాయావిలాసినే న-

॥శి॥

50

త్యగరాజ కీరతమ

కలాగమనుతే భలారి యన శుభ_
ఘలా లోపగు పరమ లాలనమ్మున
చరాచరమయా కరారవిందము_
న రామచిఱకను బీరాన బూని
పరాకుగా జూడరాదు తీరఘు
వరాపుడగు త్యగరాజవినుతే

॥శి॥

॥శివే॥

7 6

అలాం రాగము — అది తాళము
తీవప్రియ సంగితోపాసన చేయవే ఒ మనసా ! ॥తీ॥
తాపనజన మానసధనమూ త్రి
తాపరహిత ! స్తప్నయరచారి
రంజింప జేసెడు రాగంబులు
మంజుళమగు నవతారము లెతి
మంజీరము ఘుల్ని నటించు
మహిమ దెలియు తాగ్యరాజనుతుడగు

॥తీ॥

॥తీ॥

7 7

శిన్నుష్టమ రాగము — దేశాది తాళము
సరివారిలోన చోక చాలదాయెనా
పొరుగిండ్ల వారల చేతి
శ్రాజ జూచి చలనాయెనా

॥వ॥

॥వ॥

తారుహూరుగా బల్కువారలు
తత్తరించగా జూడ న్యాయమూ
పారమారికుల దుఃఖజాలముల
బాపలేదా శ్రీ త్యగరాజనుత

॥నరి॥

78

వంతవరాళి రాగము — ఆది తాళము
సుందరతరదేహం వందేహం రామం ॥నుం॥
కుందరదన మాప్తకుముదశశాంకం
కందర్పశతకోటికాంతి మతినిష్టుశంకం ॥నుం॥
పతితజనపావనం పరిపాలిత భువనం
శ్రుతినికరపదనం శుభకర వదనం
యతివరజీవనం ఇభరాజపాలనం
దితిజమదదమనం దీనజనావనం ॥నుం॥
నవదూర్యదశనీలం నందితామరజాలం
అవనతసురపాలం అద్భుత లీలం
భవభ్యపోరణకాలం భక్తజనవత్సలం
శివ మదైవత మమలం శ్రీమ త్మినకాభచేలం ॥నుం॥
ఆగమసంచారం అభిలింగాధారం
వాగధిపకుమారం వరపీరధిరం
రాగాదిసంహారం రాఘవ ముదారం
త్యగరాజహృత్సంచారం కార్యపారావారం ॥నుం॥

79

శంకరాభరణ రాగము — దేశాది తాళము
ఎందుకు పెద్దలవలె బుద్దియవు
ఎందు పోదుసయ్య రామయ్య ॥ఎం॥
అందరివలె దాటి దాటి వదరితి
అందరాని పండాయె గదరా ॥ఎం॥
వేదశాస్త్ర తత్వార్థములు తెలిసి
భేదరహిత వేదాంతములు తెలిసి
నాదవిద్య మర్గంబులను డెలిసి
నాథ త్యగరాజనుత నిజముగ ॥ఎం॥

80

ఖరహ్మప్రియ రాగము — ఆది తాళము
విడము సేయవే నన్ను
విడనాడకవే ॥వి॥
పుడమితనయ చేతి మంచి
మదుపులనుచు దలచి తలచి ॥వి॥
రాజమాన్యదౌ స్తోమిత్రి
రతనతమ్మపడిగ బట్టి
తేజరీల నిలచినాడు దేవ దేవ!
జాజికాయలు ఏలకులు
జాపత్రి వక్కులాకులు

త్యాగరాజ కీర్తనలు

53

రాజరాజవర త్యాగ
రాజుప్రేమతో నొసంగే

॥విడు॥

81

కల్యాణి రాగము — జంసె తాళము
ఆమ్ర రానమ్ర తులనమ్ర నను పాలింప
వమ్ర సతతము పదములే నమ్రినానమ్ర
నెమ్రుదిని నీ విహాపరమ్ర లోసగుదు వనుచు
కమ్రువిల్యని తంప్రి కలవైన బాయడట
నీ మృదుతనువును గని నీ పరిమళమును గని
నీ మహాత్మమును గని నీరజాక్షీ
తామరసదళనేత్రుడు త్యాగరాజుని మిత్రుడు
ప్రేమతో శిరమునను బెట్టుకొన్నాడట
॥అ॥

82

శంకరాభరణ రాగము — అది తాళము
ఎదుట నిలిచితే నీదుసొమ్రు
లేమి బోపురా
సుదుబి ప్రాతగాని మట్టుమీరను నా
తురము తెలిసి మోసము పోదునూ
సరాసరిగ జాతురా నాదు యవ—
సరాల తెలియుము వరాలడుగ జా—

54

త్యాగరాజ కీర్తనలు

లరా సకలదేవరాయ మనవి వి—
నరఅపుహార ! సుందరాకార ! నా
విదేహజారమణ ! దేవ ! బ్రోవగ
నిదే నమయ మన్యదేవతల వే
డదే మను తెలియదేమి రాఘవ !
ఇదేటి శౌర్యము పదేపదే నా
తరాన దొరకని వరాకు నా యెడ—
ను రామ ! చేసితే సురానురులు మె—
త్తురా ఇప్పుడు ఈ హరామితనమే—
లరా భక్త త్యాగరాజనుత నా

॥ఎ॥

83

ఆరాజ రాగము — త్రిపుట తాళము
నీ పాపము చేసితిరా రామ నీ
కేపొక్కున దయరాదు నే
నీ పాదములను గన మొరలిడితే
నీ పాటున విని విననట్టుండుటకు నే
నాదరూపుడవని విని నే శ్రీ—
నాథ నిన్ను నమ్రుతిని
లాదాపురమున సుండియు
నన్నాదరించక యూరకుండుటకు నే
ఎందుకను సైరింతునురా రామ
ముందు వెనుక తోచదురా

॥ఎ॥

॥నే॥

॥నే॥

॥నే॥

త్యగరాజ కీర్తనలు

55

ముందర నిలచి బలుకురా నా
యందు నీకు ఈవరకు మంపురా

॥ఏ॥

గారవింప దయరాదా పాలు—

గారు మోము జూపరాదా

ఊరకుండుట మరియాదా నా

దూరా దెల్పువారెవ్వరు లేరా

॥ఏ॥

కన్నవారిని వేడినానా నా

యన్న నిన్నాడుకొన్నానా

నిన్ను నమ్మినవాడను గానా ముని

పన్నుత కపటములన్ని నాతోనా

॥ఏ॥

వినవయ్య ఇనకులథనమూ రామూ

నిన్ను నమ్మి ఇంక దురితమూ భు

వనమున నీకిది ఘనమూ సీ

మనసిటువంటి దనుచును దెలుపుమూ

॥ఏ॥

సదయుడై ఇంక పరాకా నా

హృదయవాసుడు నీవేగాక

ఇది బుధియనుచు దెల్పులేక నాటు

మొదలుగాను యూరకున్నావుగాక

॥ఏ॥

రాజశేఖర పన్నుతాంగ త్యగ-

రాజహృదజ్ఞ సుభృంగ

రాజిత కరుచాపాంగ రతి—

॥ఏ॥

రాజ జనక పాపధ్వంత పతంగ

॥ఏ॥

56

త్యగరాజ కీర్తనలు

84

తోడి రాగము — వాపు తాళము

ఏమి చేసితే నేమి శ్రీరాము

సౌంధి కరుణ లేనివా రిలలో

॥ఏ॥

కామమోహ దాసులై శ్రీరాముని

కట్టు తెలియ లేనివా రిలలో

॥ఏ॥

సపము చేసితేనేమి కలిమికి పుత్రో

త్సపము కలితేనేమి భువిలో

నవ్యబీజ జనితునికొని యేమి

శివకర శ్రీరాముని దయలేని వా

॥ఏ॥

మేడగట్టితేనేమి అందున లాంతర్ జోడుగట్టితేనేమి

చెడియలను మెప్పించ దెలిసితేనేమి

ఈదులేని రాముని దయలేనివా

॥రే॥

ఇమ్ము గలికితేనేమి, ఇల్లాలికి సోమ్ములై బెట్టితేనేమి

కమ్మువిల్లుకేళిని తెలిసి యేమి

తమ్ముకంటివాని కరుణలేనివా రిలలో

॥ఏ॥

రాజ్యమేలితే నేమి, బహుజనులలో బూజ్యలై తేనేమి

ఆజ్యప్రవాహముతో నన్ను మిదితేనేమి

పూజ్యడైన రామునిదయలేనివా రిలలో

॥ఏ॥

గురువు తానై ఏమి, కంటికి మేనుగురువై తోచితేనేమి

వరమంత మన్ముల కుపదేశించితేనేమి

॥రే॥

వరత్యాగరాజనుతుని దయలేనివా

త్యగరాజ కీర్తనలు

88

శంకరాతరణ రాగము — చాప తాళము
నన్న బ్రోవకను విదువనురా రామ!
కానును వెదుకగ గడ్డన్నరత్నము రీతి
దోసము తొలగింప దొరకితివిగాని
అంబలి తినువేళ అమృతమట్టినరీతి
తుంబురు నన్నత దొరకితివిగాని
చెయ్యవలసిన వేళ తెప్పదొరకినరీతి
అయ్య నా పాలిటి ఈమరితివిగాని
అడబోయినతీర మెదురైన రీతి
ఈము జోడు లేని ఇష్టడవైతి
సిగుబోపు వేళ చీరలబ్బినరీతి
ఒగి మాయింటికి వచ్చితివిగాని
అగమ నిగమ చయ్యారము నీవని
త్యాగరాజనుత తలచియన్నాను రామ
త్యాగరాజ కీర్తనలు

59

॥ను॥

॥ను॥

॥ను॥

॥ను॥

॥ను॥

॥ను॥

॥ను॥

89

త్యాగము — భాషక తాళము

నినువినా సుఖము గాన నీరజనయన
మనుకెంతో ఆనందమై మైపులకరించగా
రూపము ప్రతాపము శరచాపము సల్లాపముగల ॥వి॥

60

త్యాగరాజ కీర్తనలు

కరుచారన పరిపూర్ణవరదా మృదువార్తలుకల

॥ని॥

రాగరసిక రాగరహిత త్యాగరాజబాగధేయ

॥ని॥

90

త్యాగము — చాప తాళము

పాద్మ పాయ్యైని శ్రీరాముని

పూని భజించవే మనసు

॥పొ॥

నిద్రురచేత గొన్నాళ్లు విషయ

బుదులచేత గొన్నాళ్లు ఓ మనసా

॥పొ॥

పాద్మున లేచి త్రితాపములను నరుల

పాగది పాగడి కొన్నాళ్లు పట్టి

ఎద్దురీతి కన్నతాపున భుజియించి

ఏమి తెలియక కొన్నాళ్లు

ముద్దుగ తోచే భవసాగరమున

మునిగి తేలుచు కొన్నాళ్లు

పద్మమాలిన పామరజనులతో వెప్రి

పలుకు లాటుచు కొన్నాళ్లు ఓ మనసా

॥పొ॥

ముదమున ధన తవయాగారముల జూచి

ముదము చేత గొన్నాళ్లు అందు

చెదరిన యంత శోకార్థవగతుడై

ఖారి చెందుటయు కొన్నాళ్లు

త్యాగరాజ కీర్తనలు

61

ఎదటి పచ్చజూచి తాళలేక తా
నిలను తిరుగుట కొన్నాళ్లు
ముడి మదితప్పిన వృద్ధతనమున
ముందు వెనుక తెలియకనే కొన్నాళ్లు
యాగాది కర్మములను సేయవలెనని
యలనటచేత కొన్నాళ్లు అందు
రాగ లోభములతో అపరాధములు చేసి
రాజనమున కొన్నాళ్లు
బాగుగ నామకీర్తనములు సేయచే
భాగ్యమనక కొన్నాళ్లు
త్యాగరాజనుతుడైన శ్రీరాముని
తత్త్వము తెలియకనే కొన్నాళ్లు

॥పొ॥

91

చెంచుకాంభోజి రాగము — దేశాది తాళము
వరరాగలయజులు తామనుమ
వదరేరయా
స్వరజాతి మూర్ఖున భేదముల్
స్వాంతమందు తెలియక యుండియు
దేవాంద్రవంబగు నాదముల్
దివ్యమౌ ప్రణవాకారమనే

॥వు॥

॥వు॥

62

త్యాగరాజ కీర్తనలు

దాహం బెరుంగని మానవుల్
త్యాగరాజనుత యెచెరు రామ
॥వు॥

92

కన్నడ రాగము — చాప తాళము
భజరే భజ మానవ రామం
అజముఖ శుక వినుతం శుభచరితం
నిర్మితలోకం నిరితకోకం
పాలితమునిజన మధునా నృపపాకం
శంకరమిత్రం త్యామలగాత్రం
కింకర జనగణ తాపత్రయ తమోమిత్రం
భూసమశాంతం భూజాకాంతం వారమథిలదం
త్యాగరాజ హృదాంతం
॥భజ॥

93

కాంభోజి రాగము — ఆది తాళము
శ్రీరఘువరాప్రమేయ మామవ
శ్రీరఘుకుల జలనిధిసోమ శ్రీరామపాలయ
సారగప్పాత కులాబ్జుంగ
సంగితలోల
విరోచన కులేశ్వర స్వరలయాది
మూర్ఖనోలసిత నారద వినుత
॥శ్రీ॥

త్యాగరాజ కీర్తనలు

63

శ్రీ భాష్యర కులాది దీప
శ్రీ భాగవత సతచరణ సీ—
తా భాగధేయ త్యాగరాజనుతా—
నిలసుతావు నుగుణాభరణ

9 4

జనరంజని రాగము — దేశాది శాఖము
స్తురజే సుఖము రామనామ
నరుడై పుట్టినందుకు రామనామ
వరరాజ యోగనిష్ఠులో
పారి కానంద మందేట్టు
రామనామ క్రిష్ణమువల్
నామరూపమే హృదయంబు నిండి
ప్రేమపుట్ట సేయగలేదా ని—
ష్టూమ త్యాగరాజు సేయు నామ

9 5

శంకరాభరణము — ఆది శాఖము
రఘురమణ రారా ఓ
సమాన మెవరు వినుమా నా మనవిని
తమాము పొగడ దరఘార్థక మనో
బుధాద్యవన దశరథార్థక మనో
రథం భోగు నుమరథార్థ సదుణ

॥తీ||

॥స్తు||

॥స్తు||

॥స్తు||

॥స్తు||

॥స్తు||

॥స్తు||

॥రు||

॥రు||

॥రు||

64

త్యాగరాజ కీర్తనలు

కలార్ధభూష సకలార్థ శశధర
కలాధరనుత వికలార్త సంహర
రచాధిశూర శరచాగతాత్మ చ—
రణంబు భవతారణంబు చేసును
ముఖాబమును శతమారారి జూపు స—
ముఖాన గౌలుతు దుర్యుఖానుర హరణ
చిరాన బ్రోవగరాద శ్రీమద—
గరాజధర త్యాగరాజ సన్మత

॥రు||

॥రు||

॥రు||

9 6

ఖృందావనసారంగ రాగము — ఆది శాఖము
కమలాపకుల కలశవాచిచంద్ర
చావవయ్య నన్ను కర్గచాసముద్ర
కమలాకళత్ర కొనల్యానుపుత్ర
కమనీయగాత్ర కొమారిమిత్ర
మును దాసుల బ్రోచినదెల చాల
విని సీవరచాక్రితు డైతినయ్య
కనికరంబున నా కభయమిష్టమయ్య
వనజలోచన శ్రీత్యాగరాజవినుత

॥క||

॥క||

॥క||

9 7

కమలామనోహరి రాగము — ఆది శాఖము
సీ ముద్దుమోము జూపువే
నా మిాద నెనరుంచి, నశినదశనయన

॥సీ||

॥సీ||

త్యగరాజ కీరతసు

65

ఉరమున నిన్నుంచుకొనే గాని
ఉరగశయన నాదుల్లము రంజిల
పులకరించ నిను బూజసేతుగాని
కలనైన మరువ చుక్కులరాయని బోలు
మరులుకొన్నాను మదన జనక
ధరనుతారమణ త్యగరాజనికి
॥నీ॥

98

శంకరాథరణము — ఆది శాఖము

రామ సీతారామ రామ_ రామ సీతారామ రామ
రామ సీతారామ రామ_ రామ సీతారామ రామ ॥రా॥
తప్ప లెన్న బోతే మాకు గొప్పతసము రాదు, మా-
యప్ప దయచేసి కండ్లు_ గప్పుకొని పాలింపవే ॥రా॥
దాపులేక నేను నీదు_ ప్రాపు కోరుకొంటిగాని
శేపు మాపనుచు దోవ_ జూపగరాదయ్య బ్రహోవ ॥రా॥
నిలవర్ష పాపముల_ కాలయమైతిని నాదు
ఖాలి దీర్ఘి భయము నీ_ కేలయని యాదుకోవే ॥రా॥
వాలాయముగ కృపాల_ వాల రక్షించు కనక
చేల యందరిలో నాదు_ చెయలాగియ్య సమయము ॥రా॥
ఇతరులందు మనసుబోదు_ వెతలు నీకు తెలియరాదు
గతియు ముమ్మాటీకి లేదు_ క్షీతి నెవ్వరిని వేడబోదు ॥రా॥
రామ రామ నిత్యశశ్రతు - భీమ భీమనుత గత
కామ కామవైరినుత_ నామ నామదిని రావే ॥రా॥

66

త్యగరాజ కీరతసు

దేవ దేవార్చిత సర్వ_జీవ జీవన మహాను
భావ భావజ రూపత్రీ_ పొన_ వ పొవన రాఘవ ॥రా॥
మాయ మాయెద వద్దురా, ధైయ ధైయ విషయాలేల
రోయరో ఎప్పుడు దేవ_ రాయ రామ ఈ దేవాము॥రా॥
రాజరాజ వందిత వి_ రాజరాజ హరే దిన
రాజరాజ నయన త్యగ_ రాజరాజ దశరథ ॥రా॥

99

వరాకి రాగము — ఆది శాఖము

పొహి రమారమణ మాం
పొహి సదుఱగణ హరే రామ ॥పొ॥
చింతమాన నీదు కరుణ యిను_
మంత రాదు హరే రామ ॥పొ॥
ఎంతని సైరింతు నే
నెంతని వేగింతు హరే రామ ॥పొ॥
చెతి మలైపూవు గుం
ప్రాతి కోర్చబోదు హరేరామ ॥పొ॥
దోసపండు కెట్ల రామ
తోచు నినుపక్కు హరే రామ ॥పొ॥
అహా చిలుకకూన బ్ర_
పోత్తుమునకు తగున హరే రామ ॥పొ॥
తల్లి తండ్రి బ్రోపకుండే
తనయుని కే దోవ హరే రామ ॥పొ॥

త్యగరాజ కీర్తనలు

67

దేవదేవ నెన్న కత్తి
దెబ్బ కోర్చుకొనున హరే రామ
రాజవర్య శరణ త్యాగ
రాజ వినుత శరణ హరే రామ

॥పో॥
॥పో॥

100

మధ్యమాషత రాగము — ఆది తాళము
శ్రీరామ జయరామ శృంగార రామ
గారవమున బ్రోవు కరుణాపముద్ర
నాలోని జాలి సీకేల తోచదురా
మనసిచ్చ నాతోను మాటాడే దెపుడు
తాళ నీవేళ నికతాళ మా రామ
బలమిని వలచితే చలమా ఓ రామ
శసాఖ్య మిభాగ్య మెందైన గలదా
జపమేమో తపమేమో యపరాధమేమో
పంకజనయన నాకుంకున సీవే
అపనిజాధివ వా స్తాగసెవరిదే రామ
నీపు నిమిషము లేసి భావుకమేలే
తోపింప కెన్నా భుతోచనే రామ
ఎల్ల శౌఖ్యములు మన సొల్లదే రామ
పాయగా మేను సగమాయెనో రామ
ఈ యంద మిచంద మెందైన గలదా

॥తీ॥
॥తీ॥

68

త్యగరాజ కీర్తనలు

కూర్చు వెతలార్చు కడతేర్చవే రామ
మిక్కిలి ప్రముక్కి చేజిక్కితి రామ
రాజిల్ల శ్రీ త్యాగరాజాధివినుత

॥తీ॥
॥తీ॥
॥తీ॥

101

తోడి రాగము — దేశ్యది తాళము
కడతేరరాధా మనసా
ఎడలేక భజనజేసి నీ
యెడగల్ల సిజరబ్బరలను తెలిసి
ఖలచిత్త లోకికమనే శృం
ఖలమందు తగలకనే ఉలూ
ఖలబద్ధనికి నిజదాసులై
విలసీలు త్యాగరాజమాటవిని

॥క॥
॥క॥
॥క॥
॥క॥
॥క॥
॥క॥

102

షష్ఠిఖప్రియ రాగము — ఆది తాళము
వదనేవారు లేరు
అదంపు మోమును జూడ నే
ననయ మంగలార్చితే జూచి
కోరిక లిలలో దివిలో_
కొంచెమైనలేని నా మనసు

॥వ॥
॥వ॥
॥వ॥
॥వ॥
॥వ॥

త్యాగరాజ కీర్తనలు

69

దారి తెలియు దైవము నీవునుమి
త్యాగరాజహర్షము నిను వినా

॥ము॥

103

ధన్యాసి రాగము — చాప తాళము

నీ చిత్తము నిర్మలము నిశ్చలమని

॥నీ॥

నినేను నమ్మినాను

నా చిత్తము వంచన చంచలమని

॥నీ॥

నన్ను విడనాడకుమా శ్రీరామ

గురువే చిల్లగింజ గురువే భ్రమరము

గురుడే భాస్కరుడు

గురుడే భద్రుడగు గురువు నీవనుకొంటి

॥నీ॥

థరను దాసుని బ్రోవ త్యాగరాజనుత

104

పంతువరాణి రాగము — రూపక తాళము

॥యప్ప॥

అప్ప రామభక్తి యెంతో గొప్పరా మా

॥యప్ప॥

త్రిపుతులను దీర్చి కంటిరెప్పవలెను

గాచు మా

॥అప్ప॥

లక్ష్మీదేవి వలచునా లక్ష్మీణండ్ర గొలుచునా

సూక్ష్మబుద్ధిగల భరతుడు చూచి, చూచి

సౌలసునా మా

॥అప్ప॥

70

త్యాగరాజ కీర్తనలు

శబరి యెంగిలిచ్చునా, శందధరుడు మెచ్చునా

అబల స్వయంప్రభకు దైవ, మచల పదవి

నిచ్చునా మా

॥అప్ప॥

కపె వారిధి దాటునా కలికి రోటుకుగటునా

అపరాధి త్యాగరాజు కానందము చూటునా మా ॥అప్ప॥

105

అరపరప్రియ రాగము — అది తాళము

చెతురాల శ్రీంగారము

చేసి చూతును శ్రీరామ

॥చే॥

సేతుబంధన నురపతి నర

సీరుహ భవాదులు పొగడ నా

॥చే॥

మెరుగు బంగారండెలు బెట్టి

మేటీయో నరిగవల్యలు గృటి

సురతరు నుమముల సిగనిండ జుట్టి

సుందరమగు మోమున ముద్దువెట్టి

॥చే॥

మొలను కుందనపు గజెలు గూర్చి

ముద్దుగ నుదుట తిలకము దీర్చి

అలకల్పై రావిరేకయు జార్చి

॥చే॥

అందమైన ని స్వరమున జేర్చి

ఆజీముత్యాల కొండె వేసి

హూసుగా పరిమళ గంధము బూసు

త్యగరాజ కీర్తనల

71

వాణి సురటిచే వినరగ వాసి
వాసి యనుచు త్యాగరాజనుత అన్ని రోపి
||చే||

106

క్రాంటి రాగమ — చాప శాము

నిన్ననవలసిన దేమి రామ
నన్ననవలెగాక

కన్నతండ్రి నీకన్న వేల్పు లెవ-
దున్నార్థు యాపన్నరక్తక నే

కన సైరించని దుర్జనుల భాషణలేక
మనున నెనరున నిను జూచినానా

అనుదినమును నినగన పజనసేవ
వినయమును నిజమున జేసినానా

వినవయ్య మనవిని పనకాదివినుత నే
ధనమును, కొనిన భామున ప్రేమమిర

యొనయక మనును వనజమున నతి వే-
గన పాదమున హృజనోనరించినానా

కలిహానవులు సేయ చలకార్యములను నే
నిలలోను తెలియక వలతిచిగాని

కలలోను గలిగిన కలములవలె నెంచి
వలచక బలు తపములు చేసినానా

జలబాప్తుకుల వరతిలక వీసుల నీ క-
థలు విన్న బలుపాపములు పోనుగాని

||ని||

||ని||

||ని||

||ని||

||ని||

72

త్యగరాజ కీర్తనల

కలముల పలుకుల చెలులు వశ్యలుగాని
తొలిజన్మముల పూజాఫలమేమో తెలియ
శరచాపథర యోగివరనుత పరిపూర్జ
నరరూప నిరతమ్మ వరత్యాగరాజ
పరిపాల సురభూమిసురులను సిరమున
కరుణించే బీరుదు సీకరమున మెఱయ

107

తీంగాళ రాగమ — దేశాది శాము

చేరరావదేమిరా రామయ్య
మేరగాదురా ఇక మహో
మేరుధిర త్రీకర

తలిదండ్రిలేని బాల తననాథు గోరు రీతి
పలుహారు వేదుకొంటే పాలించరాదా
వలచుచు నేను సీదు వదనారవిందమును
తలచి కరగగజాచి త్యాగరాజసన్నత

108

ఐశ్వరంఐని రాగమ — అది శాము

విడజాలదురా లా మను వినరా
అదియాసలచే ధరిలి నే
నార్తిబధిన్న పదంబులను

తను వే పనులకు చనినా మరో లక్ష రూ అట్టించు
కనరానిది కనుగొనినో నీరు వెంచు వెంచు నీరు
నినుగా భావించి సంతసిలితి ఉండుచు ఉండుచు
శ్రీ త్యగరాజనుతు వెంచు వెంచు వెంచు వెంచు ||విడ||

109

పంతువరాహి రాగము — అది శాశ్వతు

రఘువర వన్ను మరవతగ్ను తెండులు
వగధర భక్త జనాఫునివారణ తెండులు ||రు||
తల్లిదండ్రు లన్నదమ్ములు ఉన్న
పొలతికి ఒకడు పురుషండోనా
పరదైవములు బాగుసొమ్ములు
సురనుత మంగళసూత్రములోనా
చేసిన పుణ్యవయము క్షబిష్టు జ్యై
అనన్మాసంగితి అనుపమలావణ్య
మనసున నీకై మరులుకొన్నాను ను
జీవిత త్యగరాజవినుత కుభకర
||రు||

110

దేశికతోడి రాగము — అది శాశ్వతు

రూకలు పదివేలన్న చేరెడు
మూకలు గతిగాని ఓ మనసా
కోకలు వేయున్న గట్టుకొనుట
ఒకటిగాని ఓ మనసా
||రు||

ఉలేఖిన తా పండుట మూడు మూర తావుగాని
సూరు భష్టము లబ్ధిన నోటికంతగాని
విరునిండి పారిన పాత్రకు తగునీరు వచ్చుగాని
సాతతరుని హరిని త్యగరాజసన్నతుని

మరవకే మనసా

||రు||

111

గోవంతు రాగము — అది శాశ్వతు

మోసపోకు వినవే నత్సహవాసము విడవకవే
దాసజనార్తిహరుని శ్రీరాముని
పానవహృదయ నివాసుని తెలియక
అల్పాశ్రయమున కలు వెసనములు
కల్పాంతరమైన బోము శేష
తల్పాశ్రయముని నెరనిష్టతే నం_
కల్పమైల్ నీడెరను మనసా
ధన తరుణుల కాసించుటెల్ల
వెనుక తనువు కలనటెగాని
మనసుచేత సేవ్యని దలచితే సు_
మనస్తుమును ఒపగునే మనసా
గారవహీన ధనికుల గామటయు
నెరములకు నెడమౌన గాని
గారవించు త్యగరాజహర్షదయు_
గారుని లోకారాధుని దలచక
||మో||

112

సాపేరి రాగము — వాప తాళము

ఇంతకన్న దెల్చుతరమూ జగదీశ్వర
నే నీ కితరమూ నీతో ॥ఇం॥

నీటిలోని రాజీవమురా రామ
నిను నమ్మి బ్రతుకు జీవమురా ॥ఇం॥

నీవే తన కిష్టపరము రామ
నిను నమ్మిన కాపురము ॥ఇం॥

రజసీశు జూచు కుముదము రీతి
రాజిలు నిను జూడ ముదము ॥ఇం॥

నీ కర్కుచే రాజయోగము రామ
నీ మాయయే రాజభోగము ॥ఇం॥

తాఘవ శుభకరముయే త్యాగ
రాజు నీవాడని కీర్తే ॥ఇం॥

113

ప్రింగము — దేశాది తాళము

నామ కుసుమములచే పూజించే
నరజస్కమే జన్మము మనసా ॥నా॥

త్రిమున్మానస కనకపీరమున
చెలగ చేసికొని వరశివ, రామ
నాదస్వరమును వరనవరత్నపు
వెదికపై నకలలీలా వి
నాదుని పరమాత్మని శ్రీరాముని
పాదములను త్యాగరాజహృద్యమణుని ॥నా॥

114

కల్యాణి రాగము — ఆది తాళము

వివర మధుగుదురూ శ్రీరాముని
పావనమో నీపాదభజన సేయుటకై ॥వీ॥

దోవ లేబరమైనది దేవరా యిందు నే
శ్రీరఘుపీర సకలాధారక నీ మనసున
కోరిన పనులను పదసారపసుల నా మన
సారగ విడవననే సారతరపైరాగ్యము
సారెకు సతతగతి కుమారుని పాత్రైనది ॥వీ॥

సీలఘునాథ సదాకాలము సీభత్తుల
జాలములను కని పరిపాలనచేయుమ నీ
వోలికగాజాచే మేలునగల సౌఖ్యము
బాలుడగు రిపుమ్మునిపాత్రై యుండగనే
నీ మహిమల వినగా నా మనము దలచగా
భూమిని పదదేఖల నేమురకును కనగ
తామరసనయన గుణధామ మనసు కరగే
ప్రేమరసము భరతస్వామి పాత్రై యుండగ
వారము నీదు మనసుదారి ననుపరించుమ
నేరములేకను, ఆహారసుమప్తులను, ని
వారణచేయు పరిచారక భాగ్య మలం
కారియగు నుమిత్రకుమారుని పాత్రైనది ॥వీ॥

శ్రీహరి భరితశరసమూహం పదా నిను హృ-
దేహమునను దుర్ధాహములను రోసి వి

త్యగరాజ కీ రసలు

77

వాహనదు నీవను మోహంబును మరచి
సోహమను సుఖము వైదేహిపాలై యుండగ
ఈ జగతినిగల సుఖరాజీని మరి నిజ్జ-
రాజపదంబును ఈజన్మము నడుగను
రాజవదన త్యగరాజుని మదికెప్పుడు
రాజపదములైతే, జయమ్మగాని

॥ఏ॥

115

నవరసకస్నేధ రాగము — దేశాది శాశము
పలుకు కండచక్కెరను గేరునే
పణతులాల చూడరే
కొలువుకూటమును గొలుచువారిని
పిలిచి దాశరథి ప్రేమమిఱ బలికే
సురల కామిసీమజుల గాన మూ—
దరణ నాలకించుచును శృంగా—
ర రసయుక్త పార రమణలాడ జూచి
సరన త్యాగరాజవరునితో బోగడే

॥ప॥

॥ప॥

॥ప॥

116

తోడి రాగము — అది శాశము
కరుణజూడపమ్మ కమలవైరి కలాధరుని కొమ్మ
ధరను సరియ దౌరకని పంచనదనగరనాయిక
ధర్మసంవర్ధని

॥క॥

॥క॥

అనేక జగదాధారివి సీ
వనే మదిని నెరనమ్మితిగా నే

78

త్యగరాజ కీ రసలు

మనేవాడనో యని నీమది నెం
చనే వద్దనుచు నాతనివేడు
దునే నాదుపై వినే చాడిచా
లునే నీరు దయకు నే పాత్రుడో
దునే కువలయనయనే సువసన
జఘనే విధునిభవదనే సంతతము

మదాన తెలియక జేసిన కర్మ

విదారి నీవని నమ్మితినే నీ
పదారవిందయుగశ భక్తిమ్మ
ని దానమడిగితినే తోచదేమి
ఉదారి నీదయను దాచరాదు ద
రిదాపు లేకను నదా మెరలిడ వి
నదా చెత్తులు ఎవుదా బ్రోతురిక
సదాశివహితే ముదాన సతతము

పరాశక్తి నూయొకచిత్తము తూ

మరాకు నీరు వితము తలడి

ల్లరాదు అందునకేమి ఘలము శం

బరారికి యరశరీరి

పురాణపురుషుడగు రామునికి యూ

పురారికిని నీకు రాజధరి మ

చ్ఛరాన వేరెంచరాదు అను త్యా

గరాజు నిక విడువరాదు సతతము

॥క॥

॥క॥

॥క॥

117

మాయామాళప రాగము — దేశది శాఖము
మేరునమూనథిర వరద రఘు
పీర చూతాము రారా మహో ||మేరు||
సారసార పొయ్యారపు నడలను
నీరదకాంతిని నీ తీవిని మహో ||మేం||
అలకల ముద్దును తిలకపు తీరును
తశుకు చెక్కులచే తనరు నెమోగ్గమును
గళమున కోభిల్లు కనక భూషణముల
దళిత దుర్గానవ త్యాగరాజార్చిత ||మేం||

118

కన్నడగౌడ రాగము — రూపక శాఖము
సాగను జూడ దరమా నీ ||సొ||
సిగనిగమనుచు గపోలయుగముచే మెరయు మోము ||సొ||
అమరార్చిత వదయుగమో అభయప్రద కరయుగమో ||
కమనీయ తనునిందితకామ కామరిపునుత నీ ||సొ||
వరఖింబనమాధరమో వకుళసుమంబుల యురమో
కరధృతశరకోదండ మరకతాంగవరమైన ||సొ||
చిరునవ్వో ముంగురులో మరి కన్నుల తేటో
వరత్యాగరాజార్చిత వంధనీయ ఇఱువంటీ ||సొ||

119

మధ్యమావతి రాగము — దేశది శాఖము
రామక థా సుధారసపాన మొక
రాజ్యము జేసునే ||రా||
భామామజి జానకి సౌమిత్రి
భరతాదులతో భూమివెలయు సీతా
ధర్మ ద్యుభిలఫలదమె మనసా
ధైర్యానంద సౌఖ్యనికేతనమె
కర్మభంధజ్యలనాభినావమె
కలిహరమె త్యాగరాజబినుతుడగు ||రా||

-५. 27429

120

3.02945 బిలహంన రాగము — ఆడి శాఖము
౪A తలిదంంద్రులు గల పేరుగాని
౫. ८८ ఇల సినరి దైవము లెనరే ||త||
ఇలు కలశసముద్రము గాకను నీ
కిలూలు విదేహాతనయ భళి ||త||
గిరిశాది విధింద్రార్జు శశాంకా
మరకోటులు వానరులై కొలువ
ధరచక్ర ఘణీంద్రులు సోదరులై
తగివేడగ త్యాగరాజబినుత ||త||

శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామ